

Rasmus Laursen Kristensen - nr. 10

Levnedsbeskrivelse

Rasmus Laursen Kristensen

Levnedbeskrivelse

1895 - 1959

Redigeret og udgivet af

Leif & Henny Christensen
Inge Nielsen

Omslag

Symboliserer slægtens forgreninger
Fotografisk trækrone mod grønlig baggrund
v/Leif Christensen

Udgivet digitalt og i bogform

Internet

helec.dk/Levnedbeskrivelser.html

Trykkeri

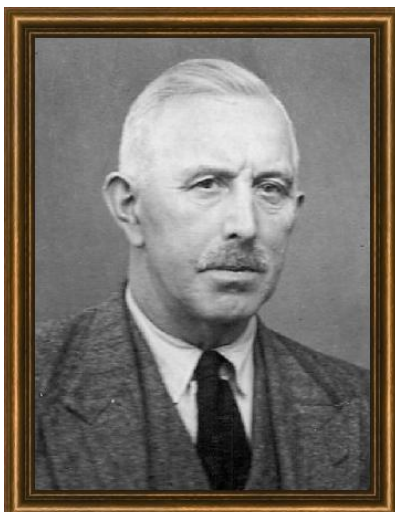
Solentro, Malmø, Sverige

3. udgave

København, den 3. august 2020

No. 10

Rasmus Laursen Kristensen

Rasmus Laursen Kristensen, 1953 ²

Forældre : [nr. 20 Laurs Kristensen](#) og [nr. 21 Maren Rasmussen](#).

Børn : Carlo Anton Kristensen, [Mary Kristensen \(5\)](#), Ane Marie (Mie) Kristensen og Grethe Kristensen.

Navn : **Rasmus Laursen Kristensen**

Født : 8. februar 1895 i Langkastrup, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.

Døbt : 19. januar 1896 i Virring Kirke, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.

Faddere : Afdøde Gaardmand Laurs Rasmussens Enke, Ane Margrethe Rasmussen, Fausing, Sy pige Ane Rasmussen, Randers, Ungkarl Niels Møller Kristensen, Langkastrup, Gaardmand Laurs Rasmussen, Fausing og Ringer Kristian Pedersen, Virring.

Gift : Søndag den 25. november 1923 med [Kristine Andersen \(11\)](#) i Albæk.

Stilling : Landarbejder, Husmand og Sognerådsformand.

Død : 12. juni 1959 på Amtssygehuset Hobro, Onsild Herred, Randers Amt.
Begravet fra Sønder Onsild Kirke den 16. juni 1959.

Dødsårsag : Hjerneblødning (64 år gammel).

Rasmus Laursen Kristensen blev født den 8. februar 1895 i hjemmet i Langkastrup, der er en lille landsby ude på Djursland.

Barndomshjemmet i Langkastrup
Foto fra omkring 1946.erne - Privat foto ²

Forældrene er husmand Laurs Kristensen og hustru Maren Rasmussen, der boede i et ganske lille husmandsted, matr.nr. 19a, i Langkastrup. (huset er i dag revet ned, grunden ryddet og lagt ind under matr.nr. 9a).

Rasmus blev døbt og navngivet i Virring Kirke, men det var næsten et år efter fødslen, den 19. januar 1896.

Der er ikke i kirkebogen nævnt nogen årsag til den sene dåb, og der er ingen nogen nærmere kendskab til dette udover, at det måtte have været mest hensigtsmæssigt af hensyn til tiden og pengene, hvem ved. (*Kirkebog 1892-1897, fødte Mandkøn, side 23, nr. 3 for 1895, for Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt*) ^{3a}.

Langkastrup og Floes' historie

Oprindelse

Floes og Langkastrup nævnes første gang i 1450 under navnene 'Kastrup' og 'Flasæ'.

Langkastrup kan kategoriseres som en uregelmæssig vejfortæby. Endelsen 'trup' fortæller at Langkastrup er en udflytterby fra vikingetiden.

Floes kategoriseres som en slynget vejby, om end den, som det ses på Original 1-kortet fra 1792, synes at have antydningen af en forte mellem gårdene. Kun den østlige klynge af gårde opfattes som sammenhængende, idet de tre vestlige gårde ligger for langt fra den øvrige bebyggelse.

Byudvikling

Kastrup er senere blevet til Lange Kastrup og nu **Langkastrup**. Landsbyen har fået sit navn efter sin noget udflydende karakter. Flere klynger af gårde med engarealer imellem gør strukturen spredt, og landsbyen breder sig over et større areal.

Flere småhusbebyggelser er opført i relation til gårdklyngerne. I dag findes den tætteste koncentration af gårde omkring Kastrupvej i den sydlige del af byen. Disse gårde er også de ældste og bedst bevarede.

Langs indfaldsvejene Kastrupvej og Hannebjergvej er der opstået mindre parcelhusbebyggelser. Disse små enklaver tegner et lidt misvisende billede af landsbyens karakter, idet de i deres struktur er markant anderledes end den øvrige del af byen.

Floes er ikke er ikke vokset i antal bedrifter siden 1800-tallet og landsbyens struktur bærer ikke præg af udflytninger. I dag er kun en enkelt gård i fuld drift og landsbyen virker noget forsømt.

Langkastrup har 216 indbyggere og Floes 32 i 2011.

Rasmus var nummer to i en søskendeflok på 10 – 6 piger og 4 drenge, hvor tre af pigerne desværre døde mellem ¾ og 3 ½ år gammel, og en dreng var dødfødt.

Laurs' og Maren's børn er:

Kristen Laursen Kristensen (*05-05-1891)
 Kirsten Marie Kristensen (*23-09-1893 – + 17-04-1894)
 Rasmus Laursen Kristensen (*08-02-1895)
 Karen Kirstine Marie Kristensen (*12-05-1897 – + 12-08-1900)
 Ane Margrethe Kristensen (*14-11-1899 – + 24-05-1901)
 Karen Jensine Kristensen (*10-10-1901)
 Ane Margrethe Kristensen (*08-06-1904)
 Niels Peter Laursen Kristensen (*17-05-1906)
 Unavngivet Dreng – dødfødt (*24-02-1909 – + 24-02-1909)
 Magdalene Kristensen (Magda) (*07-08-1911)

Rasmus og hans fem søskende.
 Collage fra perioden 1906 og 1913.
 1. billede, Rasmus og Kristen
 2. billede, Peter og Ane Margrethe
 3. billede Karen Jensine og Magda
 Privat foto ²

Ved Folketællingen den 1. februar 1901 ses Rasmus at bo hjemme hos forældrene Laurs Kristensen og Maren Rasmussen i Langkastrup, matr.nr. 19a, sammen med sine søskende Kristen Laursen og Ane Margrethe. Endvidere boede Rasmus' farmor Karen Nielsdatter hos familien. Det fremgår af Folketællingen, at moderen Maren havde fået 3 levende børn og 2 børn, der var døde. (Folketællingen af 1. februar 1901 for Langkastrup, Viring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt). ^{3b}

Rasmus' moder Maren var en meget hård og bestemt person, der opdragede sine børn meget strengt. En gang Rasmus havde lavet noget, som han ikke skulle/måtte, løftede hun ham med ud på gårdspladsen, hvor hun fjernede dækslet til gårdens brønd og holdt ham over hullet og sagde, at hvis han ikke opførte sig ordentligt, så blev han smidt i brønden, og det fremelskede bare nogen stædighed, og ifølge hans datter Grethe har Rasmus fortalt: "Jeg gav mig sgu ikke selv om hun holdt mig helt ud over brønden" ¹

Rasmus gik i skole i den gamle skole i Langkastrup, hvor han formentlig begyndte den 1. april 1902, som 7-årig, hvilket var det mest almindelige på den tid. Han kom også ud at tjene som 7-årig på en gård i nabolaget, hvor han også boede. På den tid var det meget almindeligt, at børnene kom ud at tjene i en ung alder, da forældrene ikke havde råd og plads til at have dem boende hjemme.

Langkastrup Gamle Skole i tegning og fotografi
 Tegningen stammer fra Topograf Chr. Heilskovs samling ⁵ og begge fra Arkiv.dk / Sønderhald Egnarkiv ⁴

Selv om Rasmus' mor Maren var en streng opdrager, og at Rasmus skulle tjene på gårdene allerede som 7-årig, så var der dog også tid til at lege og more sig i landsbyen med de andre børn. Om sommeren f.eks. brugte børnene de damme, som var i Langkastrup til at bade i.

Kastrupvej 21. Ungdommen bader i dammen ved Peter Skippes gård
 Fra arkiv.dk ⁴

Ved Folketællingen den 1. februar 1906 er Rasmus ikke fundet i tællingen i hos sine forældre i Langkastrup på matr.nr. 19a, ligesom han ikke er fundet i sognets registrering, hvilket vil sige, at han formentligt tjente på en gård uden for sognet, et nabosogn eller hos noget familie i et andet sogn. (Folketællingen af 1. februar 1906 for Langkastrup, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt).^{3c}

Den 18. april 1909 blev Rasmus konfirmeret i Virring Kirke og af registreringen i Kirkebogen, ses han på ny at bo hjemme hos forældrene i Langkastrup. (Kirkebog 1907-1918, konfirmerede drenge, side 204, nr. 5 for 1909, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt)^{3d}.

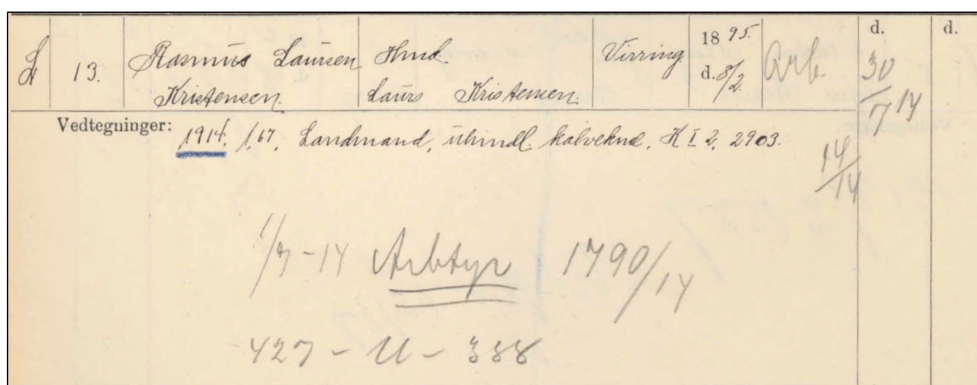
Virring Kirke, begyndelsen af 1900-tallet
Fra Gunnar Vestergaard's samling⁶ i
Arkiv.dk/Sønderhald Egnarkiv⁴, der har en kopi
af samlingen

Ved Folketællingen den 1. februar 1911 boede Rasmus hjemme i Langkastrup matr.nr. 19a sammen med sin forældre Laurs Kristensen og Maren Rasmussen og søskende Karen Jensine Kristensen, Ane Margrethe Kristensen og Niels Peter Laursen Kristensen. Som erhverv er Rasmus noteret som "Landbruger". (Folketællingen af 1. februar 1911 for Langkastrup, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt).^{3e}

Rasmus og Kristen var i deres unge dage (teenagertiden) ret vilde og nogle værre slagsbrødre, som rejste rundt til forskellige forsamlingshuse, hvor der nu var bal og fest om lørdagen i området nord og vest for Randers Fjord fra Øster Tørslev - Gerlev området og ned til Albæk - Tjørby området. De hang ofte sammen med Nørgaard-drengene, som var fætre til Ernst Nørgård, Vejmanden i Sønder Onsild. De skiftedes til at smide de andre karle ud af forsamlingshusene, og så stod Rasmus, Kristen eller en Nørgaard-dreng der og bankede karlene, som netop var blevet smidt ud.

Det var en ret berygtet gruppe, som mange var bange for på den tid. Nogle få gange har Kristen fortalt om det, men Rasmus ville aldrig høre tale om det, da han var klar over, at det ikke havde været deres bedste sider, de havde vist frem. (Beretningen er henholdsvis fortalt af Jens Nørgaard, der er søn af Ernst Nørgaard, hvis fætre, Rasmus og Kristen var sammen med, og af Kristen, som ved forskellige lejligheder har bekræftet historierne)⁸.

Rasmus blev 18 år i 1913, og skulle derfor på session, jf. lov om almindelig værnepligt, og som det ses af lægdrulle-udklippet, blev han indkaldt til militærtjeneste i 1914 i forbindelse med Første Verdenskrig (1914-1918).

L = 1913, 13 er løbenummer - navn og faderens navn, fødested og -dato, Arb=Artilleribataljon og til og fra datoer
Vedt.: 1914-værnepligtens start år, højde 1,67 cm, Landmand, uhinderlig kalveknæet, K I 2 (særligt egnet til fodfolksreg.)
2903 er tjenestenr. 1/9-14 Artilleribataljon 1790/14
(Lægdrulle, 4 udskrivningskreds 1859-1931 for lægd 320, Virring Sogn 1913 lbnr. 13)^{3f}

Rasmus aftjente sin almindelige værnepligt fra 30. juli 1914 til og med 13. juli 1915 form. hos 5. Dragonregimentet-Thorsgade 24 i Randers, jf. mundtlig overlevering.

Uniformerne ligner dog mere en Artilleriuniform, og det fremgår også, at han "1/9-14 Arbtjn 1790/14" hvilket form. betyder at han har gjort tjeneste i 2. Artilleribataljon i Randers.

Han blev alt overvejende sandsynligt indkaldt til sikringsstyrken, som blev etableret i forbindelse med 1. Verdenskrigs (1914-1918) første år.

Delvis mobilisering under Første Verdenskrig

I 1914 udbrød der krig mellem de europæiske stormagter. Mange havde forestillet sig en kort, glørværdig krig, men Første Verdenskrig fra 1914 til 1918 udviklede sig i stedet til en nærmest endeløs opslidningskrig. Krigen var blevet til en total krig. Efter Første Verdenskrig blev det forsøgt at skabe et nyt internationalt statssystem med FN's forløber Folkeforbundet, der skulle sikre mod nye krige, men uden held. I 1939 brød Anden Verdenskrig ud og varede frem til 1945.

Ved krigsudbruddet i 1914 blev der indkaldt en sikringsstyrke, der dels skulle sikre Hærens egentlige mobilisering dels sikre det befæstede København mod et overrumpende angreb. Sikringsstyrken nåede hurtigt op på over 60.000 mand, og den blev således en af Hærens største opgaver. Styrken blev reduceret i løbet af krigen, men bevarede alligevel et betydeligt omfang. Den lange periode sled alvorligt på såvel de faste befalingsmænd som på de genindkaldte soldater. Både sikringsstyrken og Københavns Befæstning var medvirkende til, at det lykkedes Danmark at holde sig ude af Første Verdenskrig.

Også efter Første Verdenskrig blev der lagt vægt på at opretholde Hærens kader og materiel, således at der kunne ske en genopbygning her ud fra. Samtidig blev det forsøgt at indtjene verdenskrigens voldsomme udvikling på materieliden, hvilket dog kun i nogen grad lykkedes. Som årene gik, blev det stadig sværere at få mål og midler til at hænge sammen. Fra politisk hold blev militære midler fra slutningen af 1920'erne tillagt en langt mindre rolle end under Første Verdenskrig. 1930'erne var en ressourcemæssig vanskelig periode for Hæren.

Artikel om delvis mobilisering under 1. Verdenskrig
Fra forsvaeret.dk⁷

L-13	Rasmus Laursen Kristensen	Husmand Laurs Kristensen	Virring	1895 d. 8/2	Artilleri d. 30/7 14	d. 13/7 15
Vedtegninger: 1914: 167 Landm. K I ² 2903 Er fraflyttet Lægdet uden Anmeldelse - Tiltalt § 41. 26/11 1922 til 4-427-U-388						

L=1913, lbnr. 13, Rasmus Laursen Kristensen, Husmand Laurs Kristensen, Virring, 1895 d. 8/2, Artilleribataljon, 30/7 14 - 13/715
Vedtegninger: 1914, 167 cm høj, Landmand, K I²= (særlig egnet til fodfolksartilleri) 2903 er han tjenestn.
Er fraflyttet Lægdet uden Anmeldelse - Tiltalt § 41
26/11 1922 til 4. udskrivningskreds, 427 Randers Købstad, 1922, lbnr. 388
(Lægdrulle, 4 udskrivningskreds 1859-1931 for lægd 320, Virring Sogn 1913 lbnr. 13)^{3f}

388	Rasmus Laursen Hmd. Kristensen Laurs K.	Virring	1895 d. 8/2	Artilleri d. 30/7 14	d. 13/7 15
Vedtegninger: 4. 320 L 13. H. A. 1914. 405-X-5					

Lbnr. 388, Rasmus Laursen Kristensen, Husmand Laurs K, Virring, 1895 d. 8/2, Artilleribataljon, 30/7 1914 - 13/7 1915
Vedtegninger: (kommer fra) 4. udskrivningskreds, Lægdsnr. 320, L=1813, U.A. 1914=udskrivningsår
(flyttet til) 405 (Onsild) X=1924-lbnr. 5
(Lægdrulle, 4 udskrivningskreds 1859-1931 for lægd 427, Randers Købstad, 1922 lbnr. 388)^{3f}

Lægdet Nr. 405						
Bogstav.	Den Værnepligtiges fulde Navn.	Faderens eller Moderens Stilling og Navn.	Fødested.	Fødselsår og Fødselsdag.	Afdeling.	Hjemsendt.
X 5	Rasmus Laursen Hmd. Kristensen	Laurs K.	Virring	1895 d. 8/2	Artilleri d. 30/7 14	d. 13/7 15
Vedtegninger: 4-427-U-388. 31/5 24 betalt 4 kr. efter § 41. U A 1914. 4						

Lægdet Nr. 405 = Onsild
X=1924, lbnr. 5, Rasmus Laursen Kristensen, Hmd Laurs K, Virring, 1895 d. 8/2, Artilleribataljon 30/7 14 - 12/7 15
Vedtegninger: (kommer fra) 4. udskrivningskreds, 427 Randers Købstad, U=1922, lbnr. 388, Udskrivningsår 1914
31/5 24 betalt 4 kr. efter § 41 (straf for ikke at have meddelt flytning)
(Lægdrulle, 4 udskrivningskreds 1859-1931 for lægd 405, Onsild, 1924 lbnr. 5)^{3f}

Rasmus blev gift med Kristine Andersen den 25. november 1923 i Albæk Kirke.

Af indførelserne i Kirkebogen fremgår Rasmus' fødedata og -sted samt hans forældres navne. Det fremgår endvidere, at Rasmus er ungkarl og arbejdsmand med ophold i Sønder Onsild. Kristine Andersen ses indført med fødselsdatoen 14. november 1899 og født i Vestrup som datter til murer Niels Kristian Andersen og hustru Ane Marie Kristensen. Kristine er ugift tjenestepige med ophold i Vestrup. (Kirkebog 1892-1926, ægteviiede side 222, nr. 4 for 1923, for Albæk Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt)^{3h}

Efter vielsen flyttede Kristine og deres søn Carlo med Rasmus til Sønder Onsild, hvor de den 1. november 1923 havde købt/overtaget et statshusmandsbrug på Præstemarken 11, matr.nr. 1g. Rasmus og Kristine havde sparet penge op til udbetalingen, som for en stor dels vedkommende kom fra de mange penge Rasmus havde tjent ved at passe den værdifulde hingst i Skyhede. Med penge opsparet og et godt cv, godkendte jordlovsudvalget Rasmus til at overtage statshusmandsstedet med de økonomiske forpligtigelser, der fulgte med.

Det lykkedes for Kristine og Rasmus at købe til "fri ejendom" i 1947, så de selv ejede ejendommen og senere selv kunne sælge den uden godkendelse fra myndighederne til hvem, de ville eller lade arvinger overtage den.

Rasmus og Kristine fik familieforøgelse den 8. maj 1924, hvor Kristine fødte en datter, der den 3. august 1924 blev døbt Mary Kristensen i Sønder Onsild Kirke.

Herefter bestod husstanden af Rasmus, Kirstine, Carlo og Mary, som nu var en lykkelig familie med eget husmandsted.

HOVED LISTE														
Bysnav eller Stednavn Navne med Angivelse af Gaardens Husnr. etc.	Familie- navn eller Navn med Angivelse af Gaardens Husnr. etc.	Samtlige Personers Navn Ved Børn endnu uden Aften, sættes "Drenge" eller "Piger" Midlertidigt nærværende Personer optegnes ikke her, men paa Skemaets Bagside. Hvor Familie optegnes med et Leds-Navn og med Mellemrum i de følgende Familier.	Køns- betegnelse (M) Kvindel- betegnelse (K)	Fødsels- dag (M)	Fødsels- aar (A)	Fødsels- sted	Statsborgerforhold	Egteskabelig Sølling Ligt (L) Olig (O) Borne- eller Enke- Barn Separat (S) Fraskilt (F)	Sølling i Familien	Erhverv eller Udsættelse	Her adresser:			
											Bopæl d. 5. Novbr. 1924	Denne Stadsk udfyldes ikke		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Efternavn		Samtlige Personers Navn									Bopæl paa Landet angives ved: Kommune og Postadresse.	a	b	c
Onsild l.g.	Kristine	Kristensen Rasmus	M	22	1875	Sønderhøje, Ribe amt, dansk		U	Husmand	Landmand	Sønder Onsild	X		
		Kristensen Kristine	K	14	1924	Vejløse, Ribe amt, dansk		U	Husmand		Sønder Onsild	X		
		Kristensen Carlo	M	22	1924	Vejløse, Ribe amt, dansk		U	Børn		Sønder Onsild	X		
		Kristensen Mary	K	22	1924	Sønder Onsild, Ribe amt, dansk		U	Børn		Sønder Onsild	X		

Folketællingen den 5. november 1925 - fra arkivalieronline.dk ²⁾

Kristine, 1930
Privat foto ²⁾

Carlo på hesten Felix, 1924
Privat foto ²⁾

Mary plukker blomster, 1925
Privat foto ²⁾

Rasmus kører ajle ud med Felix og Klaus, ca. 1930
Privat foto ²⁾

Rasmus og Kristine var meget glad for at have deres eget, men det var ikke uden bekymringer, og det var meget vanskeligt at holde det hele kørende og tjene penge, så de kunne beholde deres dejlig hjem.

De arbejdede begge meget med og i husmandsstedet uden, at de var nødt til at tage arbejde ved siden af, hvilket heller ikke var let, da der i 1920'erne og 1930'erne var meget arbejdsløshed.

Hele Danmark og Den Internationale Verden var i tiden efter 1. Verdenskrig inde i en meget vanskelig økonomisk krise, der ramte både stort og småt. Trods alle odds og med hårdt arbejde og nøjsomhed samt med hjælp fra staten og ny lovgivning, lykkedes det dog at holde skindet på næsen og få Solhjem til at fungere.

Den 29. oktober 1929 brød det amerikanske aktiemarked sammen. Wall Street krakkede eller den såkaldte "sorte tirsdag" ses ofte som den udløsende årsag til en verdensomspændende økonomisk krise. Krisen havde dog flere langsigtede årsager som f.eks. spekulationen i aktier og gennem 1920'erne og overproduktion. Danmark eksporterede især landbrugsvarer til Tyskland og Storbritannien, mens samhandel med USA var begrænset. Derfor gik der næsten to år, før krisen for alvor ramte Danmark. I 1932 nåede arbejdsløsheden nye højder. Blandt murene og tømrerne var næsten halvdelen arbejdsløse.

Allerede i slutningen af 1920'erne faldt prisen på korn dramatisk. Det var slemt for landmændene, men de klarede den, fordi de kunne bruge kornet som foder til husdyrene. Men da krisen førte til, at mange arbejdere blev arbejdsløse, skabte den yderligere problemer for landmændene. Folk, der var arbejdsløse, fik næsten ingen hjælp. Derfor måtte de skære kraftigt ned på madbudgettet. Det betød, at landmændene fik svært ved at sælge smør, kød og andre landbrugsvarer. Derfor raslede priserne på landbrugsvarer ned. Landmændene fik svært ved at betale deres terminer, og trods skattelettelser og andre ordninger gik flere tusinde landbrug på tvangsauktion.

I januar 1933 mødtes lederne fra oppositionspartiet Venstre med lederne af regeringspartierne Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre. Efter langtrakte forhandlinger nåede de frem til det, der senere er blevet kendt som Kanslergadeforliget. De centrale punkter i forliget var forbud mod at strejke og lave lockout i et år. Kronen blev devalueret. Landmændene fik deres ejendomskat og afdrag på lån sat ned. Desuden købte staten flere tusinde kreaturer for at komme overproduktionen af kød til livs. Endelig satte det offentlige (staten) en række store anlægsbyggerier i gang (bl.a. broen over Lillebælt) for at afhjælpe arbejdsløsheden.

I eftertiden er især socialreformen set som det vigtigste element i Kanslergadeforliget. Det betød, at alle, der på grund af sygdom, alderdom, arbejdsløshed osv. ikke kunne klare sig selv, fik ret til hjælp fra det offentlige. Det skete i form af fire lovpakker om ulykke-, arbejdsløsheds- og folkeforsikring samt lov om offentlig forsorg. På den måde blev socialreformen begyndelsen på velfærdssamfundet.

Kanslergadeforliget er et af de første og mest markante eksempler på, at partier, der anså demokratiet som et ufravigeligt grundlag, og trods deres helt forskellige opfattelser af hvordan samfundet skulle indrettes, kunne samarbejde. Det samarbejdende folkestyre var antageligt med til at kommunister, nazister og andre anti-demokratiske partier og grupperinger fik begrænset tilslutning i Danmark.

Danmark i 20'erne og 30'erne
Fra historielab.dk ¹⁾

Ved Folketællingen den 5. november 1930 bestod familien fortsat af Rasmus, Kristine, Carlo og Mary. Deres fødselsdata og fødested er korrekt anført og Rasmus' erhverv er anført som Landmand og Kristine's erhverv er anført som Husgerning. De er registreret som værende gift i 1923, ellers er der ingen yderligere oplysninger (Folketælling af 5. november 1930 for Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt)^{3k}.

Kirstine og Rasmus' søn Carlo Anton Kristensen blev konfirmeret den 12. april 1931 i Sønder Onsild Kirke, og den 20. april 1931 fik de endnu en datter, der blev født på Hobro Sygehus, og som blev kaldet Mie. Hun blev døbt Anna Marie Kristensen i Sønder Onsild Kirke den 7. juni 1931.

Carlo som ung, ca. 1931
Privat foto²

Mie og Mary, ca. 1933
Privat foto²

Kristine og Rasmus drev husmandstedet med stor arbejdsomhed og energi. De fik således hurtig arbejdet ejendommen op til at være et mønsterbrug, og de har gennem tiden modtaget mange præmier og anerkendelser for det fine arbejde. Blandt andet fik de flere gange 1. præmien i Husmandsforeningernes Amts konkurrence og deres jyske besætning var til stadighed hvert år blandt de højestydende.

De bedste Husmandsbrug.
Udvalget har i Aar besøgt 16 Husmandsbrug i Randers, Aalborg, Hjørring og Thisted Amter. Af disse Landbrug blev 4 indstillet til Sølvskaaen, nemlig: Søren Pedersen, Aale pr. Ranum, Christian Larsen, Theasminde, Torslev pr. Øster Vraa, **Rasmus Kristensen, Sdr. Onsild**, og N. N. Stensgaard, Hurup. Disse Brug er ved deres Eksempel en god Vejledning for de mange besøgende og vidner om Ejernes Flid, Dygtighed og Nøjsomhed.

Fra Nordjyske Avisarkiv/
Morsø Folkeblad, 18-11-1932^{13a}

Diplom for Anerkendelse for Mønsterlandbrug, form. omkring 1930 – Privat foto² – originalen er hos barnebarnet Ulla Stevhoved

Gennem Ramsus' rolige, besindige og kloge væsen vandt Rasmus hurtigt de øvrige husmænds tillid, og han blev efter kort tid valgt til formand for husmandsforeningen i Sønder- og Nørre Onsild. Der var imidlertid også andre end sognets husmænd, som havde opdaget, at Rasmus havde særdeles gode evner til at være med i ledelsen af samfundets fællesopgaver.

Onsild Brugsforretning, Onsild Stationsby, ca. 1940
Fra Onsild-lokalhistorie.dk¹²

I 1937 blev han så opstillet som de Radikal Venstres Repræsentant på husmandslisten.

Han blev valgt ind i Sognerådet for Sønder- og Nørre Onsild, hvor han hurtig blev kasserer og leder af Folkeregistret, som han varetog i 13 år i træk.

Før han blev valgt ind i Sognerådet i 1937 havde han også andre tillidsposter. Han var blandt andet medlem af bestyrelsen for Sønder- og Nørre Onsild sygekasse og formand for Onsild Brugsforening.

Kristine og Rasmus' datter Mary Kristensen blev konfirmeret i Sønder Onsild Kirke den 10. april 1938 af sognepræst Svend Birke (sognepræst i Sønder- og Nørre Onsild fra 1928-1938). I Kirkebogen er det registreret, at Mary Kristensen er datter af statshusmand Rasmus Laursen Kristensen og hustru Kristine Andersen. (*Kirkebog 1918-1941, konfirmerede piger, side 189, nr. 6 for 1938, Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt*)³¹.

Efter konfirmationen var Mary hjemme fra april til november, hvor hun kom ud at tjene. Carlo og Mie var fortsat hjemme på Solhjem. Mie var lige begyndt i skolen og Carlo hjalp til med husmandsbruget undtagen den periode, hvor han aftjente sin værnepligt.

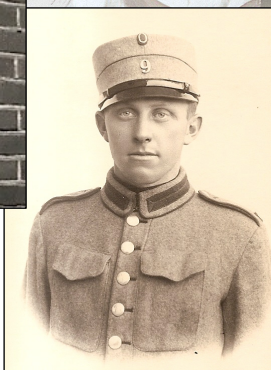

^ Mary's konfirmation, 1938

< Kristine og Rasmus, Solhjem 1937
Privat fotos²

^ Rasmus og Mie, 1938
< Carlo som soldat, 1936
Privat foto²

For Rasmus, der havde mange forskellige tillidshverv, og som nævnt blev valgt ind i sognerådet i 1937, var det svært at få tid til både landbruget og sine tillidsposter. Det gik fint, da Rasmus og Kirstine's store dreng, Carlo, boede hjemme og var en stor hjælp, men da han kom ind som soldat, manglede der noget arbejdskraft i Solhjem, ligesom Carlo havde købt sig en lastvogn og så småt havde startet et vognmandsfirma op. Rasmus' bror Kristen flyttede derfor ind på Solhjem, og han var derefter i mange år bestyrer og en virkelig god hjælp med landbruget på Solhjem, så Rasmus uden dårlig samvittighed kunne varetage sine tillidshverv.

1940 kom, og med det desværre også den 9. april 1940, hvor Danmark blev besat af tyskerne i Anden Verdenskrig, hvilket var en frygtlig katastrofe og en skræmmende hændelse for danskerne og selvfølgelig også for beboerne i Sønder Onsild, herunder Rasmus og familien.

Den 9. april 1940 blev Danmark besat. Allerede tidligt om morgenen trængte tyske styrker over den danske grænse, og bombemaskiner hang som truende sorte fugle over landet. Det fik de ledende politikere og kongen til samme morgen at overgive sig og indgå den senere så berømte og berygtede samarbejdspolitik, som kom til at præge Danmark de følgende fem år.

Formålet med samarbejdspolitikken var at beskytte det danske samfund i en usikker tid, og i det store og hele lykkedes det at skåne Danmark for krigens ødelæggelser. Samarbejdet holdt også de økonomiske hjul i gang, eftersom danske landbrugs-, fiskeri- og industrivarer i stor stil kunne afsættes til Tyskland. Konsekvensen var, at den danske befolkning klarede sig rimeligt og levede en forholdsvis normal tilværelse, især i de første år af besættelsen.

Augustoprøret 1943 indebar et brud med samarbejdslinjen, da almindelige danskere pressede regeringen til at træde tilbage. Samtidig kom en ny magtfaktor på banen: modstandsfolkene og deres styrende organ Frihedsrådet, hvis budskaber befolkningen nu hellere lyttede til. Det betød ikke, at hele Danmark gik til modstand imod besættelsesmagten. Modstandskamp var og blev en sag for de få, der med livet som indsats forrettede sabotageaktioner mod fabrikker og jernbaner og foretog partisanangreb mod tyskerne.

Tiden fra augustoprøret 1943 til befrielsen i maj 1945 blev blodig, da et brutalt tysk sikkerhedspoli gjorde alt for at bekæmpe den voksende modstandsbevægelse. Imens varetog embedsmændene i departementschefstyret officielt den danske tilpasningslinje, men reelt var det stadig de "gamle" samarbejdspolitikere, der trak i trådene. Politikerne nærmede sig nu Frihedsrådets modstandslinje i bestræbelserne på at få vasket deres tyskvenlige stempel af og være klar til et comeback, den dag befrielsen kom.

Kilde: Faktalink.dk – af cand.mag. i historie Jakob Heuseler.³⁴

Der var dog også et lyspunkt det år. Kristine og Rasmus fik familieforøgelse, da deres yngste datter blev født den 6. juni 1940 og blev døbt Grethe i Sønder Onsild Kirke den 7. juli 1940. For at hjælpe til i hjemmet og med den nyfødte flyttede Mary hjem en periode fra maj 1940 til maj 1942, hvorefter hun kom på Højskole.

Kristine og Grethe, Solhjem 1940
Privat foto 2

Grethe, 1941/42
Privat foto 2

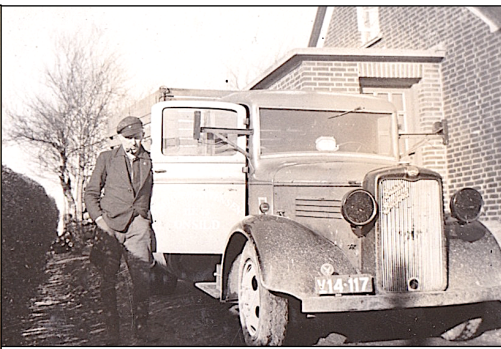
Mie, Rasmus med Grethe og vejmand Søren Olesen Solhjem's marker 1941
Privat Foto 2

Ved Folketællingen 5. november 1940 ses husstanden at bestå af Husmand Rasmus Kristensen, Husmoder Kristine Kristensen, Husassistent Mary Kristensen, Barnet Anna Marie Kristensen, Barnet Grethe Kristensen, Vognmand Karlo Kristensen og Landarbejder Kristen Kristensen (Rasmus' broder).

Her anføres:		Hvis den i Rubrik 1 optjente Person kun er	Hvis den i Rubrik 1 optjente Person er	Ken	Fødsels-	Føldested.		Stansborgerforhold.	Regi-	Date for	Billeg		Etkøber, Forretning, Næringsvej, ogsaa Husmoderens		
1) samtlige Personer, der Natten mellem den 4. og 5. November har haft Ophold paa Tællingsstedet, samt		midlertidig nærværende & v. s. har fast Bopæl paa Tællingsstedet (er optaget under denne Adresse i Folkeregisteret), men den 5. November ikke er ill Siede paa Tællingsstedet.	midlertidig fraværende d. v. s. har fast Bopæl paa Tællingsstedet (er optaget under denne Adresse i Folkeregisteret), men den 5. November ikke er ill Siede paa Tællingsstedet.	Mand (M) Kvinde (K)	da	1. 2.	3.	Personer, der har ogsaa indfødsret, skriver „dansk“. Andre skriver her Navnet paa det Land, hvortil de har Statsborgerret (land, Sverige, U. S. A. o. s. v.)	strahls- (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII) (IX) (X) (XI) (XII) (XIII) (XIV) (XV) (XVI) (XVII) (XVIII) (XIX) (XX) (XXI) (XXII) (XXIII) (XXIV) (XXV) (XXVI) (XXVII) (XXVIII) (XXIX) (XXX)	det m-	Silling	Der gives nøjagtig Oplysning om Sillingens Indtægt (Charakter, Husmoder, Husassistent, Arbejdsmand, Arbejdsarbejder, Skredder, Strøvsarbejder, Skovarbejder, Slaver, Jøde- og Betongarbejder, Brygger, o. s. v.)		Arbejdsmænd giver nøjagtig Beskrivelse: Landarbejder, Skovarbejder, Slaver, Jøde- og Betongarbejder, Brygger, o. s. v.	
2) de Personer, der er midlertidig fraværende paa Tællingsdagen. (Se Iøvrigt Skemaets Forside.)		anføres her den faste Bopæls Adresse (Kommunens Navn og den haldstændige Adresse i den); her Ud- læsning og kun Landets Navn.)	anføres her „fraværende“ og Adressen paa det midlertidige Opholdssted (ved Ophold i Udlandet anføres kun Landets Navn).			3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
Efternavn.	Samtlige Personer i rigtig rækkefølge; det særlige Navn anføres														
Kristensen	Rasmus	✓				26/8/1899	95-0	1-43	0 00	2	25/11	Husmand	Husmand	130	
	Kristine	✓				12/4/1897	00-	2-43	0 00	2	25/11	Husmoder		130	
	Mary	✓				12/4/1897	00-	2-43	0 00	6	25/11	Husassistent	Husassistent	130	
	Anna Marie	✓				12/4/1927	01-0	2-43	2 00	4		Barn		130	
	Grethe	✓				12/4/1940	00-0	2-43	2 00	26		Barn		130	
	Karlo	✓				26/8/1897	7-0	2-43	2 00	26		Vognmand	Vognmand	530	
	Kristen	✓				26/8/1897	00-	2-43	2 00	6		Landarbejder	Landarbejder	130	

Folketællingen af 05-11-1940 – Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt 3m
Alle børnene boede hjemme, ligesom Rasmus' broder boede der – håndskriften er Rasmus', da Listen er udfyldt af ham

Kristine og Rasmus' søn, Carlo, blev gift den 23. april 1941 i Sønder Onsild Kirke med Ellen Andersen og umiddelbart efter brylluppet flyttede de til købmandsforretningen i Sønder Onsild, som de havde købt.

Carlo's første lastbil, Solhjem 1941 ^
< Ellen og Carlo, brudebillede 1941
Rasmus og Kristine, Købmandsbutikken i Onsild, 1943 >
Privat foto 2

Godt et år efter i 1942 blev Kristine og Rasmus bedsteforældre, da Carlo og Ellen fik en søn, der blev født den 16. juli 1942, og døbt Carl Erik den 23. august 1942 i Sønder Onsild Kirke. Familien kunne nu stolt samle hele fire generationer. Den 11. december 1943 blev Rasmus og Kristine igen bedsteforældre, da Carlo og Ellen fødte endnu en dreng i Sønder Onsild, der blev døbt Kurt den 1. juni 1944 i Sønder Onsild Kirke.

Maren og Laurs, Langkastrup 1941
Privat foto ²

4 generationer
Rasmus, Laurs med Karl Erik og Carlo,
Solhjem, 1942 - Privat foto ²

Kurt og Carl Erik, Multi Foto, Hobro, 1944
Privat foto ²

Ganske kort tid før Carlo's bryllup var der også fest, da Rasmus' forældre Maren og Laurs Kristensen havde Guldbryllup den 17. marts 1941, som med stor pragt blev fejret i Langkastrup Forsamlingshus. Desværre døde Rasmus' mor nogle få år efter den 24. marts 1943. Hun blev begravet på Virring Kirkegård.

Besættelsestiden (1940-1945) var en hård tid for danskerne, og også for beboerne i Onsild, hvor der var en del, der var med i modstandskampen. Således ydede Rasmus og farbror Kristen et stort arbejde med at gemme og distribuere våben mv., Rasmus' datter Mary transporterede og omdelte illegale aviser, og sønnen Carlo var særlig aktiv, da han udover at lave sabotage også var afhenter af våben, der blev kastet ned af de allierede. Nogle gange var det også ved at gå helt galt, da hans gruppe var ved at blive fanget efter opsamlinger.

Fra www.onsild-lokalhistorie.dk ¹²

Om Onsildgruppen
Af Lilly Thorup
Skrrevet efter egen erindring samt notater af nu afdøde modstandsmand Ejnar Thorup

Modstandsbevægelsen i Onsild blev ledet af pastor Hans Kvist der senere blev biskop i Roskilde.

Da gruppen blev startet, var holdet i Klejtrup hos Sandbæk gruppen for at se nedkastningsmetoden. De fik herefter nedkastningspladser selv. Den første ved Karlslyst i Vinge, hvor der lidt fra gården var en gammel ajlebeholder, der ikke mere blev brugt. Her blev containere kastet i, når gruppen havde tømt dem for våben. Så blev indholdet ellers kørt ud i et skur på Stampe Jørgensens eng. Skuret havde Carl Ove lejet.

En dag en fra gruppen skulle hente våben i skuret, så han en mand, som gik og luskede omkring skuret. Så han lod som ingenting og gik bare forbi. Han skulle ikke ene dertil, når han ikke vidste, hvem det var der gik der. Måske en stikker. Så om aftenen fik han hele gruppen med. De omringede skuret, men fandt intet mistænkeligt. Man flyttede alligevel det hele til et skur på Søren Thorups mark. Det lå et stykke ude på engen.

Gruppen fik også en ny nedkastningsplads, for en aften kunne de se, at der havde været nogen ved ajlebeholderen. De kunne se, at der var flyttet på de tomme containere, så måske var de opdaget. Gruppens nye nedkastningsplads var i Hejring på Lundgårdens mark.

Der skulle helst være noget de engelske flyvere kunne tage bestik af, og der var en sø det bedste. Den var let at se fra luften. Pladsen i Hejring var nær Klejtrup sø og den i Vinge nær Tjele Langsø. Meldingen kom fra BBC over den danske radio. Den kom i kode som gruppen kendte. Derefter skulle frihedskæmperne møde på pladsen, for de skulle stå med lygter og signalere, så flyverne kunne se det. Carlo havde så kørt sin lastbil ud til Trinderup, inden det blev mørkt. Så var han fri for at komme over jernbaneoverskæringen i Veggedal, for der gik næsten altid tyske vagtposter. Der kunne de jo nemt kontrollere alt.

Når våbnene var nede og læsset på lastbilen mest af Carlo Christensen, skulle de køres ud i skuret i engen. En aften, hvor der var livlig trafik af Gestapo på Skivevej, og det snart var morgen, sagde Carlo "Så er det nu gutter". Han var så fræk, at han med slukkede lygter kørte bagefter tyskerne, der kørte ad Lindum skov til. Tyskerne fortsatte til Vammen ad, og dem med våbnene kørte gennem skoven.

Hvor let kunne det ikke være gået galt? Der kom et læs brædder ud til Søren Thorup på Holmslyst, og det tog gruppen med ud i skuret, for gruppen skulle selv lave kasser til de forskellige våbentyper. Der var en "Kurt" (en der var gået under jorden). Han boede hos lærer Lorentsen i Sjørring. Han lavede mange kasser. Han havde jo intet arbejde, hvorimod resten af gruppen skulle passe deres normale arbejde, ellers ville det jo vække mistanke.

Når der kom bud, at gruppen skulle levere våben, blev de pakket i kasser, som var lavet dertil. De skulle til andre grupper i Danmark, som på grund af befolkningstæthed ikke havde mulighed for selv at tage våben ned. Derfor skulle de grupper i byerne have våben fra dem ude på landet. Der kom bud til Carl Ove (han var blevet gruppeleder da Hans Kvist måtte gå under jorden). Våbnene skulle lastes i skibe på havnen i Hobro, og det var mest Svend Nielsen der kørte. Engang hvor Ejnar var ved ham, stod de ved siden af de tyske vagter og læsede af. Det skulle forestille at være kartofler. Men tyskerne troede vel ikke, at de kunne være så frække lige for øjnene af dem.

Når gruppen fik ordre om at sprænge banen, fik de hjælp af Dahl på stationen. Det var når der var tyske troppetransporter på vej til Norge. De kunne selvfølgelig ikke stoppe dem, men forsinke dem. Dahl kunne få at vide, hvor de tyske vagtposter gik. Sent hen i krigen havde tyskerne ikke så mange folk, så når de gik på strækningen fra Hobro til Trinderup, så sprængte frihedskæmperne skinnerne fra Onsild mod Randers. Det hændte, at der i en container fra England var en med tøj. Alt var jo ratiøneret i Danmark. Det tøj nød franskmændene i Lindum skov godt af. De havde kun det tøj, de havde på, da de deserterede fra tyskerne, og vinteren var meget kold. Det om franskmændene er en helt anden historie. I starten, når der var nedkastning, fløj de engelske flyvere en tur hen over pladsen - vendte så om - og kastede deres ladning. Men det kunne tyskerne opfatte på deres radar. Så senere blev det lavet sådan, at når englænderne skulle ned og bombe i Tyskland, fløj der mange over Danmark. Så kunne tyskerne ikke så godt se, om det var overflyvninger eller det var til nedkastning. Det blev også lavet sådan, at flyverne skulle kaste deres ladning første gang de fløj over pladsen. De måtte ikke vende og flyve over en gang til. Dette er kun lidt af de ting og episoder der hændte dengang. En helt anden historie var, da befrielsen kom og gruppen kunne hente pastor Kvist hjem fra Esbjerg og tilbage til hans hustru Inga Kvist, der må have haft mange søvnløse nætter, da hun boede ene i Præstegården med sine små børn.

Skrevet af Svend Nielsen ¹²

Et par gange, hvor der skulle modtages nedkastninger, kom der ingen fly til os, så vi var lange i ansigterne. Da der kom hilsen til Christian 3 gang, var vi enige om at rykke derud igen. Vi havde jo vagtværn på gaden i Onsild, som hele tiden kunne høre, når jeg startede gasgeneratoren og se, at jeg kørte. Den aften da hele flokken cyklede ude på landevejen ved saltværket i Brøndum, kunne vi høre mange fly summe i luften, så vi fik travlt med at komme på plads, og vi var dårlig nok på plads, før maskinen var lige over os. Den gav et lille blink og fortsatte, men 2 minutter senere var den vendt om, og vi fik vore gode sager.

Nu var vi noget i knibe, for vi manglede bilen for at få alt væk. Carlo og jeg fik besked på at hente bilen. Der var bare den forhindring, at jeg havde kørt 2 aftner, så jeg måtte ikke køre ud igen den aften. Carlo havde sin bil til at stå på Trinderup fordi forsamlingshuset i Onsild var besat af tyske soldater og mange gange, når han kom hjem, skulle han køre for dem. Han boede jo i købmandsforretningen lige over for forsamlingshuset.

Vi kom til Trinderup og fik bilen gjort klar til at køre, da der blev lys i gården. Der kom en lille ed ud af munden, for hvad gjorde vi nu? Vi tog en hurtig beslutning og gik ned til døren. Ud kom chefen sammen med fru og et par personer mere. De så noget på os, men Carlo sagde til dem, at alt var i orden. Det var os, der skulle køre en tur, og de blev klar over, at de ikke skulle efterlyse bilen og ønskede os god tur.

Den aften er en, vi sent glemmer. Vi kom over til Hejring, fik læsset i en fart og kørte. Da blev den første lysbombe kastet, så der var helt lyst over hele Klejtrup, men Carlo kørte alt, hvad bilen kunne køre. Men da vi kørte ovre på Sjørringbakken, var der biler bag os i Lindum. Vi kørte nu uden lys og nåede ind over Onsild enge.

Da vi var ved vejen ud til vores depot, sagde Carlo: "Svend kan du bruge håndbremsen lidt, så vi kan få drejet af vejen". Jeg bremsede så med håndbremsen, for hvis han brugte fodbremsen, kunne de måske se vores stoplys. Straks efter da vi holdt på vejen ud til depotet, røg der et par tyske biler forbi. Vi fik læsset af og cyklede hjem 1 eller 2 mand ad gangen. Der var efterhånden helt lyst, så vagtværnet i Onsild skulle ikke se en fiok cykelister så tidlig en morgen.

Modstandsgruppen i Onsild bestod af følgende:

Hans Kvist Sognepræst – gruppeleder, Villy Clausen, Kommiss i Onsild Brugsforening, Carlo Christensen, Vognmand i Onsild, Poul Dahl, Ekspedient på Onsild Station, Svend Flensborg, Trafikelev på Onsild Station, Peter Juul Bagersvend i Onsild Bageri, Peter Pedersen såkaldt "Svellerbetjent", 3 brødre fra Karlslyst, Jørgen Hansen, Landmand, Mogens Hansen, Landmand, Carl Erik Hansen, Officer i Hæren, Carl Ove Thorup, Landmand - gruppeleder efter Kvist, Ejnar Thorup, Landmand.

Billede taget efter besættelsen af nogle af modstandsfolkene fra Onsild-gruppen. Det er Carlo yderst til højre i forreste række, og personen i midten er bagersvend Peter Juel Hansen. I bagerste række er det fra højre Svend Nielsen, der står som nr. 2

Foto fra Onsild Lokalhistorie.dk ¹²

Glimt fra modstandsbevægelsens arbejde omkring Hobro

Et af de betydeligste og ivrigste medlemmer af modstandsbevægelsen var Karlo Christensen fra Onsild, der udførte mange transporter af våben med sin lastbil. Flere af hans ture gik til Fur efter moler, der så blev brugt til at skjule containere med våben og ammunition. Containerne indholdt siden gemt på lofter og i lader i Onsild og i en nærliggende tørvemose.

Karlo Christensen skulle på et tidspunkt hente nogle containere på en nedkastningsplads ved Hevring, men modta-

gergruppen var ved en fejltagelse kommet til at signalere til en tysk flyvemaskine, og gruppen var naturligvis nu meget spændt på, hvad der ville ske, da den engelske maskine nogle minutter senere fløj ind over pladsen og nedkastede en del containere.

Karlos lastbil blev læsset i en fart og kørte hurtigt derfra, men han mødte nogle tyske militærbiler på vejen i stærk fart med retning mod nedkastningsstedet. Han turde derfor ikke køre direkte til Onsild af frygt for at bilens nummerplade skulle blive aflæst og genkendt.

Han fortsatte rundt for at komme kørende nordfra gennem Tjeleskovene ind i Onsild, og igen mødte han flere tyske køretøjer, hvilket fik ham til at forlade vejen og køre ad smalle markveje med slukkede lygter til opbevaringsstedet for lasten.

En anden gang, da tyskerne ville anholde et andet medlem af modstandsbevægelsen, pastor Kvist, blev han advaret af bestyreren af telefoncentralen. Mens advarsel blev indtelefoneret til præstegården, ringede tyskerne på præstegårdens dør. Pastor Kvist løb i underbukser, alt hvad han kunne mod

Nr. Onsild og undslap.

Men det var flere gange meget tæt på at gå galt for modstandfolkene i Onsild. Under en jernbanesprængning kom eksplosionen for tidligt og med et ordentligt brag, som hidkaldte de tyske vagtpatruljer. Sabotørerne måtte løbe for livet, mens de blev kraftigt beskydt af de tyske soldater.

I Lindum skov ved Tjele kan der den dag i dag endnu ses spor af parkeringsplads anlagt af tyskerne under krigen.

(beretning af afdøde skoleinspektør Kr. Erikslev, Onsild)

Fra 4. maj Avisen, udgivet af Hobro Kommune 1995 i anledningen af 50 år dagen for befrielsen af Danmark ¹⁵

Pastor Kvist var leder af modstandsgruppen i Onsild, og gruppen mødtes ofte i konfirmandstuen, der lå i en sidebygning til præstegården. Her havde de også våben og sprængstoffer gemt på loftet og ude i køkkenhaven. En dag kom tyskerne og beslaglagde konfirmandstuen, som de skulle bruge til deres gøren og laden, og de tog jo bare, hvad de ville.

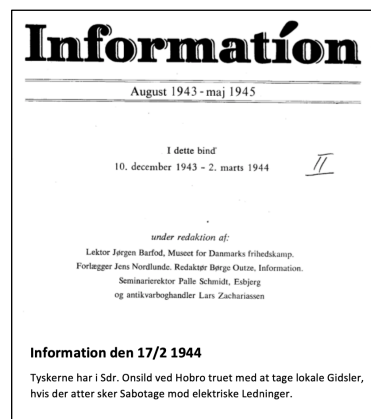
Det var lidt af en katastrofe, da gruppens samlingssted og hovedcenter var bygningen med konfirmandstuen. Hvad værre var, så kunne modstandsgruppe ikke have våben og sprængstoffer på loftet inde i huset, når det var fuldt af tyskerne, ligesom de skulle have det fjernet fra bygningen.

De fik dog rømmet huset medens tyske vagtposter så ligegyldigt til. Det var Kvist og Rasmus' broder Kristen samt et par andre modstandsfolk, der tog sig af flytningen. De bar tingene, der var pakket ind i sække og flyttekasser, ned og læssede dem på en hestevogn, som Kristen havde med ude fra Solhjem. Tyskerne troede formentligt, at der var tale om almindeligt bohav og interesserede sig som sådan ikke for det, de bar ned. Kristen kørte alle tingene ud til Solhjem, hvor Rasmus og Kristen fik gemt alle våbnene og sprængstoffet under et korngulv og dækkede det til med halm.

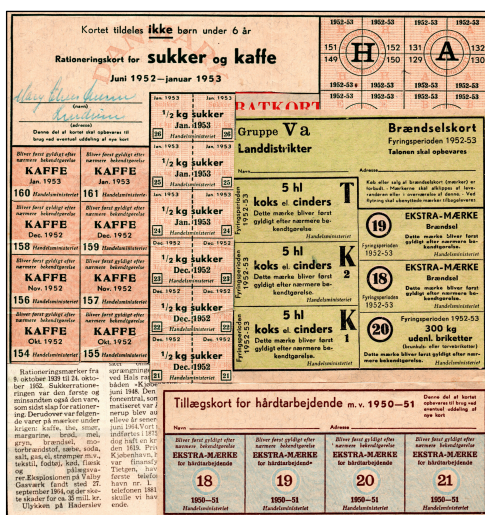
Våbnene, der var gemt i en kartoffelkule ude i Præstegårdens køkkenhaven, blev ikke flyttet ved den lejlighed. Det skete først, da Kvist senere var blevet stukket, men heldigvis advaret af telefoncentralen, der havde opfanget en samtale om, at tyskerne skulle hente Kvist. Da tyskerne bankede på døren, nåede Kvist lige akkurat i undertøj at flygte ud på Præstemarken og gemme sig, bl.a. i en periode ude på Solhjem. Kvist "gik under jorden" og virkede senere fra Randers- og Esbjergområderne.

Våbnene og sprængstoffet tog Kristen sig af. Han læssede en hestevogn med kartofler og halm og kørte ind i præstegårdens køkkenhave. Her læssede han kartoflerne af ved en kartoffelkule samtidig med, at han fik fat i våbnene og sprængstoffet og læssede dem på vognen, medens tyskerne gik rundt omkring i præstegården. Disse våben og sprængstof blev også gemt ude ved Rasmus på Solhjem.

Det var ikke uden risiko at lave sabotage eller modtage og gemme våbnene, og det var da også lige ved at gå galt et par gange, som nævnt i beretningerne ovenfor. For Rasmus og hans hjælpere var det én gang ved at gå galt, da de var ved at gemme våben væk, for da kom tyskerne kørende, og de patruljerede frem og tilbage ude på vejen, efter der havde været nedkastninger. Tyskerne opdagede dog ikke, at Rasmus og de øvrige frihedskæmpere arbejde inde på husmandsstedet, og de kunne med stor lettelse afslutte deres arbejde. Gruppen og dem, der hjalp gruppen i Onsild, var meget heldige sammenlignet med en tilsvarende gruppe "Hvidstensgruppen", hvor mange blev fanget og senere henrettet.

Tysk trussel mod Sdr. Onsild i Information Fra Jean Seeberg²²

Rationeringsmærker – Privat mærker²

Kristine var da også meget utryg ved hele situationen, og under hele besættelsen sov hun med en økse ved siden af sengen i tilfælde af, at tyskerne skulle komme for at hente Rasmus.

Det var en meget nervepirrende periode for hele familien, der samtidig prøvede at leve et så normalt og godt liv, som det nu var muligt, selvom de hele tiden skulle passe på og være agtpågivende, samtidig med, at der i al almindelighed var pålagt hele den danske befolkningen restriktioner i bevægelsesfriheden, ligesom besættelsestiden medførte vareknaphed og rationeringer.

Rationeringsmærker blev anvendt i Danmark fra 9. oktober 1939 til 24. oktober 1952. Sukkerrationering var den første og også den vare, som sidst slap for rationering. Derudover var der rationering på varer som kaffe, the, smør, margarine, brød, mel, gryn, brændsel, benzin, sæbe, soda, salt, gas, el, strømper, tekstil, fodtøj, kød, flæsk og pålægsvarer.

Da befrielsesbudskabet endelig kom den 4. maj 1945 om aftenen, var det med stor glæde og lettelse, at familien kunne fejre dette. En stor byrde blev taget af deres skuldre, da de nu ikke længere skulle gå og "kigge sig over skulderen".

Om aftenen den 4. maj 1945 kunne den danske radiospeaker Johannes G. Sørensen via BBC's dansksprogede nyhedsudsendelse meddele den danske befolkning, at de tyske tropper i Danmark havde overgivet sig. Fem års tysk besættelse var slut. Meddelelsen kom midt i den normale nyhedsudsendelse kl. ca. 20.35, hvor Johannes G. Sørensen blev afbrudt i nyhedsoplæsningen og fik overbragt beskeden. Efter en kort pause vendte han tilbage til mikrofonen og viderebragte budskabet. Befrielsesbudskabet udløste glæde og begejstring over hele landet. Folk strømmede ud på gaderne og fejrede befrielsen, rev mørkælningsgardinerne ned og tændte lys i vinduerne, selvom kapitulationen egentlig først trådte i kraft den 5. maj klokken 8 om morgenen. Befrielsesbudskabet optræder også lidt misvisende under betegnelsen Frihedsbudskabet.

BBC udsendte gennem det meste af besættelsestiden illegale dansksprogede nyheder. Mod slutningen af krigen blev nyhederne i stigende grad del af den danske modstandskamp. Udsendelserne blev blandt andet afsluttet med forskellige telegrammer, udformet i kodesprog. Der blev her givet informationer til danske modstandsfolk om placering for nedkastning af f.eks. engelske våben.

Fra danmarkshistorien.dk¹⁶

Billeder fra dagligdagen under besættelsen 1940-45

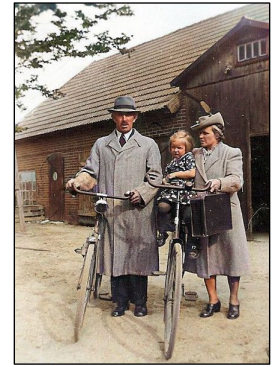
Kristine med Grethe, Solhjem 1940
Privat foto ²

Grethe og Kristine
Solhjem 1942 - Privat foto ²

Mary, Mie, Kristine, Rasmus og
Grethe foran, Solhjem 1943
Privat foto ²

Rasmus og Kristine med
Grethe, Solhjem 1943
Privat foto ²

Arbejde med brønden
Stående er det Marinus Andersen (en nabo) og Carlo
Liggende er det Kristen og Rasmus
Privat foto ²

Grethe på Felix og Rasmus, Solhjem 1942
Privat foto ²

Mie i konfirmationskjolen, 1945
Privat foto ²

Kristine og Rasmus' datter Anne Marie (Mie) blev efter syv års skolegang og kort før krigens afslutning konfirmeret i Sønder Onsild Kirke den 25. marts 1945 af Pastor Højlund fra Hvornum, da Pastor Kvist jo var "gået under jorden".

Deres datter Mary blev gift med Egon Christensen den 11. september 1945 i Sønder Onsild Kirke.

Det var dog først efter mange og svære kontroverser mellem Mary/Egon samt Kristine/Rasmus, der absolut ikke havde ønsket dette ægteskab. De ønskede derimod, at Mary skulle have været gift med en gårdmands søn, Henry Balle, som Mary havde været kæreste med nogle år, før hun mødte Egon.

Mary og Egon – bryllupsbillede
Privat foto ²

Mary og Egon havde mødt hinanden på Trinderup, hvor de begge havde tjent en periode i 1944/45. Mary rejste med Egon til Romdrup i 1945, da Rasmus og Kristine ikke ville kendes ved Egon og forlangte af Mary, at hun gjorde det forbi med Egon for at gøre det godt med Henry Balle igen.

Leif og Inge, 1950
Privat foto ²

Det endte dog godt, da Mary blev gravid, og hun og Egon erklærede, at de ville giftes med eller uden Kristine og Rasmus' accept.

Kristine og Rasmus accepterede det herefter, og de holdt brylluppet for dem, og de hjalp Mary og Egon med at købe et lille husmandsted i Rævebakken.

I 1946 fik Kristine og Rasmus deres tredje barnebarn, da Inge blev født den 7. marts 1946, og deres fjerde barnebarn i 1948, da Leif blev født den 24. januar 1948.

Den 1. november 1948 blev Rasmus - som den første ikke-gårdmand - formand for Andelsmejeriet Sædager i Sønder Onsild Stationsby. Rasmus forstod nødvendigheden i at modernisere og se frem ad. Andelsmejeriet Sædager var således under Bestyrelsesformand Rasmus Kristensen og Mejeribestyrer Erling Rasmussen en af de første Mejeri (1948/49), der lavede fetaost i Danmark. Produktionen og kvaliteten har vist, at der blev truffet de rigtige beslutninger lige efter krigen, og fetaosten har været en eksportsucces siden, og i 2006 blev Mejeriet blandt andet kåret som Verdensmester for sin traditionelle feta. Andelsmejeriet Sædager i Onsild startede som mejeri den 12. november 1888 og forblev andelsmejeri i 125 år indtil den 13. januar 2014, hvor det blev solgt til Mammen Mejeri A/S.

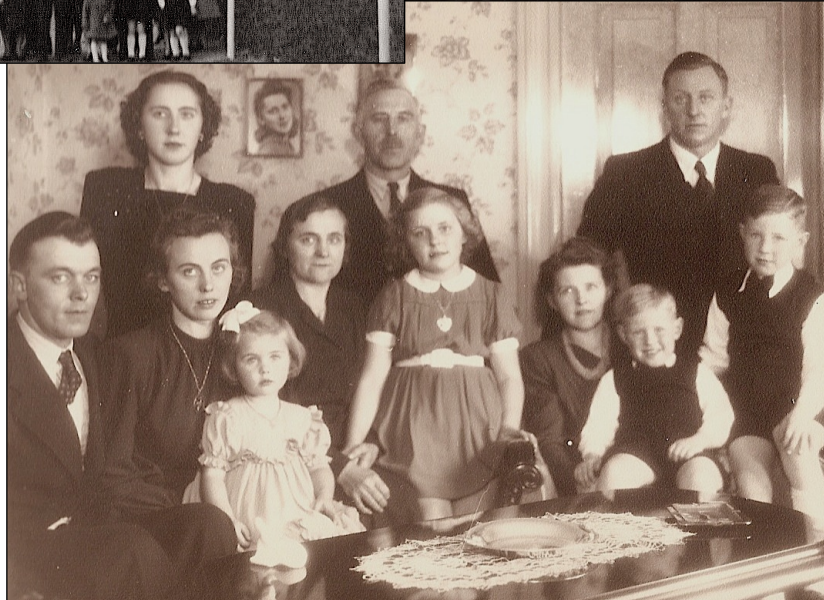

Andelsmejeriet Sædager's 50 år jubilæum i 1938
Foto fra Onsild Lokalhistorie.dk ¹²

Andelsmejeriet Sædager i Sønder Onsild, 2015
Fra Nordjyske.dk ^{13b}

Kristine og Rasmus kunne fejre sølvbryllup torsdag den 25. november 1948, og det blev fejret efter alle kunstens regler, hvor naboerne lavede æresport og flagalle om natten. Den næste dag kom naboer, familie og venner, hvor de sang for og lykønskede sølvbrudeparret. Efterfølgende var der frokost i hjemmet, og om aftenen var der fest i forsamlingshuset med 250 inviterede gæster.

Øverst tv., Æresporten med naboer mv. og th., Kristine og Rasmus
Nederst, Mie, Rasmus, Carlo og siddende, Egon, Mary, Inge, Kristine, Grethe, Ellen, Kurt og Carl Erik
Solhjem 1948 - Privat fotos ²

Sølvbrylluppet i Sndr. Onsild

Sølvbryllupsdagen i gaar blev en straalende festdag for Rasmus Kristensen og hustru, Sdr. Onsild. Fra morgenstunden vajede flagene over byen, og det strømmede ind med gratianter, blomster og gaver. Ved en frokost i hjemmet mødte repræsentanter for sognerad, brugsforening, mejeri, fællesledelsen for kvægavl og kontrolforening m. f. Her takkede sogneraadsformand Fr. Frandsen, Onsild, Rasmus Kristensen for godt samarbejde i kommunens sager. Næstformanden i mejeriet, gdr. Gerh. Jensen, bragte mejeriets hilsen. Endtersen, Hobro, Ingeman Christensen, sild andelskasse, konsulent Bek Pe-

Om aftenen samlede familien og sognets beboere med sølvbrudeparret i forsamlingshuset, der var smukt pyntet med blomster og flag. Rasm. Kristensen bød velkommen, og derefter vekslede dels folkelige sange, dels smukke og muntre lejligheds-sange med hjertelige taler og lykønskninger i fri og bunden stil. Uddeler Nielsen takkede Rasmus Kristensen for hans gode arbejde for brugsforening og andelssag, lærer Kjærsgaard hyltede sølvbrudeparret for det flittige arbejde paa præstegaardsmarken, hvor tidligere en forpagter levede nødtorftigt, men hvor nu otte familier har deres gode udkomme. Han takkede for venlighed og muntre smil, naar lærerpersonalet hentede løn. Ingeman Christensen nævnedes Rasmus Kristensens mange offentlige hverv og sagde fru Christensen tak for gæstfrihed ved de mange møder, der var holdt i hjemmet. C. H. Thomassen talte om Rasmus Kristensens formidlende stilling i sogneraadet, hvor han ofte med sin stemme af-

gjorde sagerne. Fru Andersen bragte naboenes hyldest paa vers, lærer Holm Jensen, Hobro, bragte hilsen fra Mariager-kresens radikale venstre og hævdede, at Rasmus Kristensens dygtighed og sunde sans havde sin oprindelse i, at han var radikal venstre-mand, endvidere talte prokurist P. Rønnow, København, Victor Rasmussen, Sdr. Onsild, og Theodor Hansen, Nr. Onsild. Tilsidst takkede Rasmus Kristensen for hilsen og hyldest, og salen ryddedes til dans.

Sølvbryllupsfest.

Under stor Opmærksomhed fejrede Kommunekasserer Rasm. Christensen og Hustru. Sølvbryllup. I Nattens Løb var der rejst en smuk Æresport af Naboer og Venner, og hele Dagen strømede det ind med Gaver og Telegrammer, Kl. 12 var der Frokost. Om Aftenen samlede 250 Mennesker til Middag i Sdr. Onsild Forsamlingshus. Ved de vel-dækkede Borde bød Sølvbrudgommen velkommen, og en lang Række Talere havde Ordet. Bl. a. talte Uddeler Nielsen, der takkede Rasmus Christensen for hans Arbejde som Formand for Brugsforeningen, Lærer Kjærsgaard, der mindedes Rasmus Christensen som den gode Modstandsmand under Besættelsen, Formanden for det radikale Venstre i Mariagerkredsen, Lærer Holm Jensen, Hobro, Ingemann Christensen, Sparehusene, Afløser Th. Thomsen, Onsild, Peter Hansen, Nr. Onsild, Fru Marius Andersen, Sdr. Onsild, Victor Rasmussen, Sdr. Onsild m. fl Efter at Salen var ryddet, dansedes der nogle Timer.

Avisomtale af Kristine og Rasmus' sølvbryllup
Fra flere forskellige aviser - Private udklip²

PERSONLIGT NYT.**Sølvbryllup.**

Torsdag fejrer et kændt og afholdt ægtepar, kommunekasserer Rasmus Kristensen og hustru, Sdr. Onsild, sølvbryllup. De stammer begge fra Randerseggen, idet Rasmus Kristensen er opvokset i Langkastrup og hustruen, Kristine Kristensen, er fra Vestrup. I deres ungdom tjente de begge ved landbruget, hvorfor de et par maaneder før brylluppet købte en ejendom paa Sdr. Onsild præstegaardsmark. De to unge tog fat med stor energi og drev snart ejendommen op til at være et mønsterbrug samtidig med, at der købtes mere jord til de 12½ td. ld., saa arealet nu er paa 20 td. ld.

Men interesserne gik videre ud end til de nærmeste personlige opgaver, og man opdagede snart i sognet, at Rasmus Kristensen havde gode evner til at være med i ledelsen af samfundets fællesopgaver. Han blev indvalgt i sogneraadet, hvor han fik stillingen som kommunekasserer, et hverv,

han med dygtighed og samvittighedsfuldhed har bestridt i 12 aar, tillige er han formand i brugsforeningen og fra 1. november ogsaa i mejeriet. Det er et vidtspændende offentligt arbejde, som tager hele en mands tid, hvorfor bedriften passes af en ugift broder. Der er 4 børn i ægteskabet.

Rasmus Kristensen slutter sig politisk til Det radikale venstre og gør et godt arbejde for vore ideer inden for sin virkekres, og han er en trofast holder af vort blad. V ønsker hjertelig til lykke med festen og mange gode arbejdsaar frem i tiden.

I sogneraadet varetog Rasmus kassererjobbet, hvilket han havde gjort siden han blev valgt ind i 1937, men efter kommunevalget i 1950 blev han valgt til sogneraadsformand, en post han beholdt indtil hans død. Han repræsenterede som tidligere nævnt De radikale Venstre, og han var som sådan blevet en meget afgørende stemme i sogneraadet, da der udover Rasmus var lige mange repræsentanter paa hver sin politisk fløj.

Som sogneraadsformand var Rasmus ogsaa meget respekteret uden for sognegrænserne, og han har blandt andet været opstillet til amtsradet, uden dog at opnå valg. Rasmus var myndig og bestemt, men han nød i udstrakt grad sine medborgeres tillid, og han blev beskrevet som en meget dygtig forhandlingsleder, der med sine rolige og intelligente indlæg ofte fik en vanskelig forhandling til at glide. Han blev endvidere beskrevet som meget venlig og hjælpsom, en person der var til at regne med og altid til stole paa i et og alt.

Sogneraadet har bevilget Onsild
Biblioteksforening tilskud for
Aaret 1951/52 500 kr

Sdr. & Nr. Onsild
Sogneraad
den 9/5 1951
R. Kristensen.

Sogneraadsbevilling underskrevet af sogneraadsformand Rasmus Kristensen, 1951
Privat dokument²

Sognerådsarbejdet tog meget af Rasmus' tid, og hans broder Kristen, som havde bestyret landbruget de sidste mange år, var rejst, da han skulle giftes. Han blev gift med Petra i 1950, og efter brylluppet bosatte de sig først på Fanø, hvor deres hjem og arbejde var plejehjemmet Brinch Hjem. Senere flyttede de til Vejle.

Rasmus lavede selv meget af arbejdet på gården, men han var nødt til at ansætte en karl/bestyrer, der kunne varetage den daglige drift. Rasmus havde et par år ansat henholdsvis Erik Nørsgaard og Ib Nørsgaard, der er sønner af Ernst Nørsgaard, hvis fætre Rasmus turnerede til bal mv. i sine unge dage.

Rasmus' og Kristen's fader Laurs Kristensen døde desværre den 11. juni 1951 på Virring Alderdomshjem, Virring og blev begravet på Virring Kirkegård.

Mary, Kristen, Petra og foran er det Steen og Leif
Kristen's og Petra's hjem i Vejle 1957
Privat foto ²

Rasmus høster med selvbinder, Solhjem 1952
Privat foto ²

Rasmus, Carl Erik og Kurt sætter kornneg
Solhjem 1952 – Privat foto ²

Pause i arbejdet med at samle kartofler
Bagerst, Kurt, Carl Erik, Leif, Rasmus og Inge
Foran, Erik Nørsgaard liggende og Grethe siddende
Solhjem 1952 – Privat foto ²

Kristine's og Rasmus' datter Anne Marie (Mie) blev gift den 31. oktober 1953 i Sønder Onsild Kirke med Aage Laurits Søndergaard. Kristine og Rasmus fik deres femte barnebarn, da Mie fødte en datter den 3. maj 1954, der blev døbt Lis i Nørre Onsild Kirke den 13. juni 1954, og de fik deres sjette barnebarn den 13. oktober 1954, hvor Mary og Egon fik en søn, der blev døbt Steen i Sønder Onsild Kirke den 21. november 1954. Den 2. april 1957 fødte Mie endnu et barn, og Kristine og Rasmus' fik deres syvende barnebarn, der blev døbt Hugo i Nørre Onsild Kirke den 12. maj 1957.

Mie og Laurits, 1953
Privat foto ²

Kurt med Lis på skuldrene, Inge, Leif og Carl Erik med Steen, 1957
Privat foto ²

Lis og Hugo, Dalhuset 1958
Privat foto ²

Rasmus, 1953
Privat foto²Rasmus, 1955
Privat foto²

Kristine og Rasmus' yngste datter Grethe blev efter endt skolegang, som på den tid gik fra 1. april til 31. marts, konfirmeret den 4. april 1954 i Sønder Onsild Kirke. Grethes konfirmation blev fejret i hjemmet, Solhjem, ude på Præstemarken med deltagelse af hele familien.

Efter konfirmationen var Grethe en kort tid hjemme, inden hun blev pige i huset i Forsamlingshuset, hvor hun skulle hjælpe Mary og Egon Christensen, der som nævnt ventede deres tredje barn, Steen.

Kristine, Grethe og Rasmus, 1954
Privat foto²Kurt, Carl Erik med Leif, Inge, Grethe med Karen, 1954
Privat foto²Grethe med sin konfirmationsgave, 1954
Privat foto²Sognerådsformand Rasmus Kristensen holder tale ved Onsild Idrætsforenings indvielse af det nye fodbold- og håndboldstadion, 1955
Privat foto²Udflugtstur 2. pinsedag 1955
Laurits, Lis, Mie, Leif, Inge og Rasmus med Steen. Egon ses bag rattet
Privat foto²

Rasmus var ikke en person, der viste de store følelser, og det var ikke meget han gennem tiden havde fysisk kontakt med sine børn og børnebørn, tværtimod havde han opdraget dem meget strengt. Men med Steen var det noget helt andet. Han bar ham, legede med ham og havde altid meget med ham at gøre, ligesom Steen fik lov til alt – det var rigtig tydeligt, at Rasmus elskede Steen meget højt. Det havde han vel sagtens også gjort med sine børn og øvrige børnebørn, men det havde nok ikke ligget i hans opdragelse og i tidens tand at vise følelser, men alderen havde åbenbart gjort, så Rasmus åbnede mere op for den bløde side.

Den 8. februar 1955 fejrede Rasmus sin 60-års fødselsdag sammen med sin nærmeste familie.

Jeg vil herved bringe alle, som viste mig opmærksomhed paa min 60aars fødselsdag en hjertelig tak.
Rasmus Kristensen, Sdr. Onsild.

Rasmus 60-års fødselsdag
Forskellige avisartikler, ukendt avis - Privat ud klip ²

Laurits, Rasmus, Egon og Carlo med Steen og Lis foran
Hos Laurits og Mie i Dalhuset, Veggedal 1957
Privat foto ²

Rasmus og hans Ford T
Østrup Skov 1957
Privat foto ²

Kristine, Egon, Inge, Rasmus og Leif, Østrup Skov 1957
Privat foto ²

Inge, Kristine, Rasmus, Leif, Egon og Steen
Skat Skov 1957
Privat foto ²

Toiletforholdene på det lille husmandssted var, som det var mange steder på den tid, ude bag køerne, men i 1954/1955 fik Kristine og Rasmus lavet et rigtig flot badeværelse med bruser, håndvask og toilet med automatisk skyl. Det var en dejlig luksus, når de aldrig havde haft det før.

I 1957 bliver Grethe og Knud Stevnhoved kærestere. Han arbejdede mest som karl på landet, men en længere periode var han også chauffør.

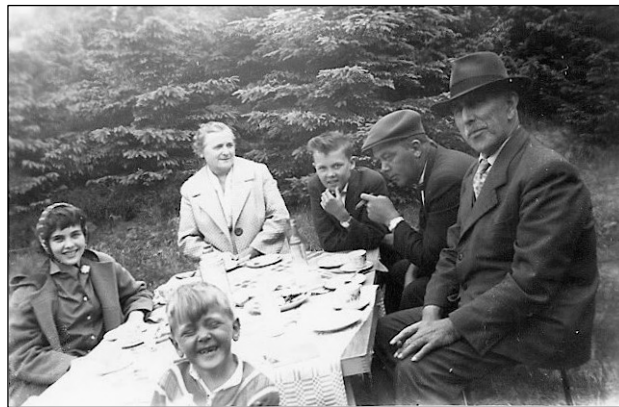
Rasmus fik desværre en svær mavesygdom (mavesår) i 1958/59, hvilket han blev opereret på Hobro sygehus af to omgange. Det var en svær periode for Rasmus, Sognerådet og det lille husmandssted, så sensommeren 1958 samledes hele familien for med stor succes at hjælpe med at køre al høsten i hus.

Rasmus var klar over, at han ikke kunne klare at have Solhjem samtidig med, at han skulle passe sit job som Sognerådsformand. Han købte derfor i april 1959 et hus på Ulstrupvej 19, som Kristine og Rasmus kunne flytte ind, når det var istandsat.

Rasmus havde også forpagtet husmandsstedet ud til Grethe og Knud Stevnhoved, som havde planer om at ville giftes.

Fra venstre og rundt, Rasmus, Egon, Kristine, Mie, Inge, Knud, Grethe, Steen, Lis og Laurits, Solhjem, pinsen 17-05-1959 - Privat Foto ²

Steen, Inge, Kristine, Leif, Egon og Rasmus, Volks Mølle 31-05-1959 Privat Foto ²

I pinsen 1959 var det meste af den nære familie til pinsefrokost hos Kristine og Rasmus ude på Solhjem. Den 31. maj 1959 kørte Kristine og Rasmus en udflugtstur med Mary og Egon, samt deres børn. Rasmus ville vise dem, hvor han var opvokset og havde trådt sine barnsben, samt hvor han havde været ude at tjene de forskellige steder i sine unge dage.

Fredag den 5. juni 1959 var Kristine og Rasmus til fest hos en af nabogårdene (Inga og Søren Nielsen), hvor alle deres naboer og venner var samlet. Under middagen rejste Rasmus sig op og ville ud, da han var blevet dårlig. Han blev kørt hjem, hvor han desværre faldt om ved sin seng ramt af en blodprop. På tidspunktet var han alene sammen med sin datter, Grethe, som fyldte 19 år dagen efter ¹. Rasmus blev kørt til Hobro Sygehus, hvor han lå uden at komme til bevidstheden indtil den 12. juni 1959, hvor han døde omgivet af sine nærmeste.

Det var en stor sorg for familien, men også et stort tab for Onsild og dens beboere, for hvem han havde en fantastisk indsats, siden han blev valgt ind i Sognerådet i 1937 og fra 1950 havde været Sognerådsformand. Han var meget respekteret, selvom han "kun" var statshusmand, hvilket i første omgang ikke huede de rige gårdmænd, men med sin dygtige, intelligente, retfærdige, pragmatiske og omsorgsfulde måde at håndtere problemer og opgaver på, vandt han efterhånden alles tillid og respekt.

Rasmus blev begravet fra Sønder Onsild Kirke den 16. juni 1959. Kirkebog 1950-1970, døde mandkøn, side 234 nr. 0 for 1959, Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt ³⁰

ONSILD

Sogneraadsformand Rasmus Kristensen død

Sogneraadsformand Rasmus Kristensen. Præstemærken. Sdr. Onsild, er død paa Hobro sygehus, 84 aar.

Rasmus Kristensen var fra Langkastrup, men kom i 1923 til Sdr. Onsild, hvor han købte en ejendom paa Præstemærken. Ejendommen har han indtil for faa maaneder siden, da han forpagtede den ud, drevet paa månederværdig maade. Han var selv med i arbejdet og fik meget ud af haade sin jord og sin besætning.

Rasmus Kristensen kom hurtigt med i det offentlige arbejde, og han har gennem aarene haft en mængde tillidshverv, bl. a. som formand i Husmandsforeningen, formand i Brugsforeningen og som formand for andelsmejeriet Sædager.

Han har haft stor betydning inden for det offentlige liv i Onsild. Det er inden for sogneraadet, han har udført det største arbejde. Han har siddet i sogneraadet siden 1937, da han blev valgt ind af husmændene. Formands- og kassererpost blev adskilt paa denne tid, og Rasmus Kristensen blev kasserer, en post, han beholdt i 13 aar, indtil han i 1950 blev valgt til formand. Denne post har han haft siden og udfyldt den med stor interesse og dygtighed. Rasmus Kristensen satte sig altid grundigt ind i de sager, han havde med at gøre. Han havde samlet sig stor indsigt i de kommunale forhold, og dette sammen med hans rolige, men bestemte væsen, gjorde ham velegnet til at lede kommunens anliggender. Han var en mand, hvis ord man kunne stole paa, og han var altid parat til at hjælpe, naar man kom til ham. Derfor mødte han ogsaa tillid og respekt i alle samfundslag for sit virke.

For et aars tid siden blev Rasmus Kristensen pludselig syg og maatte gennemgaa en stor operation og i længere tid ligge paa sygehuset. Han regnede selv med, at han nu var ved at være rask, men for faa dage siden blev han altså pludselig syg, og hans kræfter slog ikke til. Foruden sin hustru efterlader han en søn, vognmand Carlo Kristensen, Sdr. Onsild, og tre døtre, hvoraf den yngste er usift.

Min kære, ejegode mand, vor kære far, svigerfar og bedstefar, sogneraadsformand

Rasmus Kristensen

er død fra os i dag.

Sdr. Onsild, den 12. juni 1959.

Kristine Kristensen.

Børn, svigerbørn og børnebørn.

Begravelsen foregaar fra Sdr. Onsild kirke tirsdag den 16. juni kl. 14.

Rasmus Kristensens jordefærd

Sogneraadsformand Rasmus Kristensen er blevet begravet under meget stor deltagelse fra Sdr. Onsild Kirke. Folget var saa stort, at kirken ikke kunne rumme alle. Der var sendt en mængde blomster og kranser til baaren.

I sin tale over afdøde sagde pastor Kjærsgaard bl. a.: — Det føltes tungt, da budskabet om Rasmus Kristensens død kom. Ingen er uundværlig, siger man ganske vist, men Rasmus Kristensen var en af dem, vi daarligt kunne undvære.

Der var mange opgaver, han skulle have løst for sit sogn, og vi ved, at det var ham en hjertesag at gøre det. Man kunne være uenig med ham paa visse områder, men alligevel maatte man ændre ham for hans personlighed. Det er svært for hans nærmeste, at I har mistet ham, men lad det være jer en trøst, at et helt sogn slutter op om jer, og lad minderne om ham leve, for de er store og skønne.

Efter salmen „Befal du dine veje“ blev baaren ført til graven.

Lærer Eriklev takkede efter jordpaakastelsen for den store deltagelse og indbød til et mindesamvær i forsamlingshuset.

Kommunekasserer A. P. Nielsen afslørede en smuk mindesten, skænket af kommunens beboere.

Graven smykkedes af krans med signerede baand fra bl. a. sogneraademedlemmerne, mejeriet Sædager, Onsild Børger- og Idrætsforening, Glenstrup Kommune, Silkeborg Maskinfabrik med flere.

Ved mindesammenkomsten blev der talt af Theodor Hansen, Nr. Onsild, A. P. Nielsen, lærer Eriklev, Østergaard Nielsen, Sdr. Onsild, og Laurids Rasmussen, Giver.

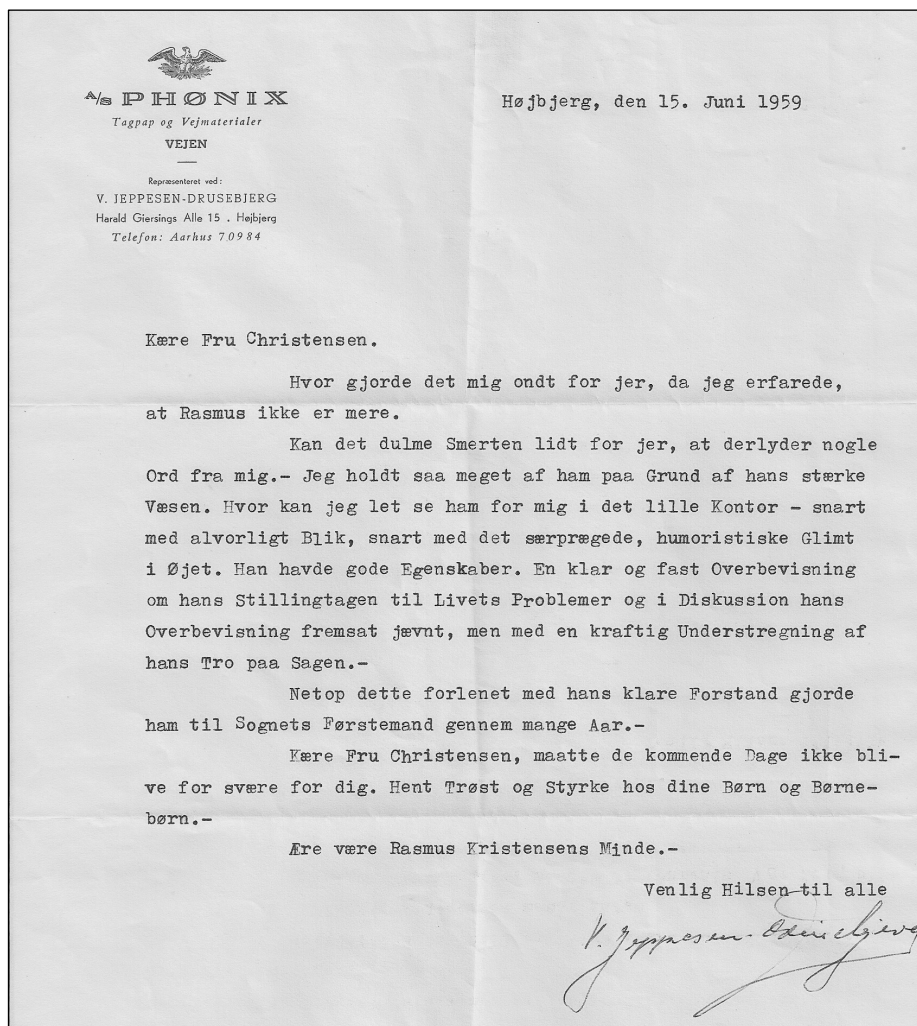
Modtag gennem disse linier vor dybfølte tak for den overvældende deltagelse ved min kære mand, vor kære far, svigerfar og bedstefar Rasmus Kristensens død og begravelse. Tak for pyntning af kirken og mindestenen, krans og blomster og hver en venlig tanke, der blev os til del i den for os saa tunge tid.

Kristine Kristensen, børn og svigerbørn,

Forskellige avisartikler fra ukendte aviser
Private udtryk ²

Gravsten fra Sønder Onsild Kirkegård
øverst Private fotos² - nederst foto fra dk-gravsten.dk¹⁷

Kondolencebrev til Kristine – Privat dokument²

Kirkebog – Konfirmation

204		Konfirmerede Dreng.			204		
Nr	Konfirmations Aar og Datum.	Konfirmandens fulde Navn eller forevist Daabstest eller ved Efterlys i Kirke- bogen, og Opholdssted.	Førelæres (vel nægte Børn Moderens), eventuelt til- lige Stifaders eller Stifmoders eller Plejefor- ældrenes eller Husbondens fulde Navn, Stilling og Bopæl.	Konfirmandens Fødested og Daabstest (Søn) med Angivelse af Aar og Datum for Fødsel og Daab, eller Daabstest eller ved Efterlys i Kirkebogen.	Naar Alders- eller Kundskabs- dispensation er given, anføres Dispensationens Datum.	Af hvilken Præst Konfirmationshandlingen er afholdt.	Anmærkninger.
	1909						
1	18 ^{de} April	Fredrik Julius Mth. Klein af Årø	Kiddebygger Jens Kristian Mth. Klein og Catha Ferdinands datter Jørgen af Årø	Født i Tørring 5 ^{de} Juni 1894, Døbt i Tørring 5 ^{de} August 1894		Laugepræsten	
2		Tommy Laurits Pedersen af Årø	Arbejdsmand Jens Peter Lauritsen og Catha Jensens Kristiansens af Hjørring	Født i Hjørring 19 ^{de} Okt. 1894, Døbt i Tørring 25 ^{de} December 1894			
3		Anders Georgsen af Årø	Hjftt Sidsel Anders Jørgensens datter gift med Tommas Hans Jørgensen af Årø	Født i Årø 20 ^{de} Decem- ber 1894, Døbt i Tørring Kirke 5 ^{de} Mj. 1895			
4		Nikolai Georg Lofas Børn af Høngskroep	Spædvarer Jens Nikolai Børn af Cathra Karen Petersen Børn af Høngskroep.	Født i Jøker Skilling 18 ^{de} Januar 1895, Døbt i Jøker Skilling 29 ^{de} April 1895			
5		Rasmus Lauritsen Børn af Høngskroep	Tommas Laurits Kristensen og Cathra Karen Christensen af Høngskroep.	Født i Høngskroep 8 ^{de} Februar 1895, Døbt i Tørring 19 ^{de} Januar 1896			
6		Jens Laurits Pedersen af Årø	Tommas Laurits Pedersen og Kathra Sidsel Ferdinands datter af Årø	Født i Høngskroep 16 ^{de} Februar 1895, Døbt i Tørring 5 ^{de} Mj. 1895			
7		Carl August Pedersen af Høngskroep	Arbejdsmand Peter Pedersen og Kathra Sidsel Ferdinands datter af Høngskroep	Født i Høngskroep 4 ^{de} Marts 1895, Døbt i Tørring 25 ^{de} August 1895			
8		Alfred August Nielsen af Hjørring	Spædvarer Lars Jørgensen og Kathra Karen Jacobsens datter af Hjørring	Født i Tørring - Præst Lofas 27 ^{de} Marts 1895, Døbt i Tørring 9 ^{de} Juni 1895.			

Kirkebog 1907-1918, konfirmerede drenge side 204, nr. 5 for 1909 for Virring Sogn, Sønderdal Herred, Randers Amt ^{3d}

5	Rasmus Lauritsen Børn af Høngskroep	Tommas Laurits Kristensen og Kathra Karen Christensen af Høngskroep.	Født i Høngskroep 8 ^{de} Februar 1895, Døbt i Tørring 19 ^{de} Januar 1896
---	--	--	---

Samme Kirkebog – udklip

Kirkebog – Vielse

Ægte-		viiede.		222		
Æ		E		A		
Brudegommens fulde Navn efter forrætt Daabattest eller ved Eftersyn i Kirkebogen, hans Fødested, Fødestaar og -dag, Silling og Opholdssted samt hendes Forældres fulde Navn, Silling og Bopæl.		Brudens fulde Navn efter forrætt Daabattest eller ved Eftersyn i Kirkebogen, hendes Fødested, Fødestaar og -dag, Silling og Opholdssted samt hendes Forældres fulde Navn, Silling og Bopæl.		Vidner:		
(Brudegommens betegnes som Ungkarl, Ektensmand eller Frakallit, i de to sidste Tilfælde anføres tillige hans sidste Hustrus fulde Navn og respektive Datoen for hendes Død og for den Døns eller Bevilging, ved hvilken Ektenskabet er ophævet og Tilfælde til sig. Ektekab er meddelte.)		(Bruden betegnes som Pige, Pige eller Frakallit, i de to sidste Tilfælde anføres tillige hendes sidste Mand fulde Navn og Silling og deres sidste fulde Bopæl samt respektive Datoen for hans Død og for den Døns eller Bevilging, ved hvilken Ektenskabet er ophævet og Tilfælde til sig. Ektekab er meddelte.)		Nær blev Tillysning bestilt? Nær fandt Tillysning Sted? Hvis Lysning ej har fundet Sted, angives Hjemmet hertil.		
		Erløvernes fulde Navn, Silling og Bopæl.		Vielens Aar og Datoen samt Stedet (Sognet), hvor den foregik.		
				a) Af hvilken Præst Vielsen er foretaget. (For saa vidt en fremmed Præst har foretaget Vielsen, angives Hjemlandet herfor.) b) Om Vielsen er foretaget i Kirken eller i Hjemmet. c) I sidste Tilfælde angives Bevilgningens Datoen.)		
				Anmærkninger. (Her anføres eventuelle Erklæring om, i hvilken Tro Særnes skulle opdrages, hvilken Erklæring uafkrævet ber i Bogen.)		
1.	Ungkarl, Jens Peter Niels Christian Nielsen i Albæk, født i Sønder, Søndersø Herred, 27. April 1878. Søn af Husmand Niels Christian og Hustru Johanne Marie Jensen.	Ugift, Gaardmands-datter, Marie Vinter i Albæk, født i Sønder, 10. November 1901. Datter af Gaardmand Søren Vinter og Hustru Johanne Marie Jensen.	Vidner: Gaardmand Søren Vinter i Albæk, Arbejdsmand Niels Christian Nielsen, Hustru Johanne Marie Jensen.	a) 12. April. 1923. b) 15. April. 29. April. 1923. c) Albæk.	a) Sognepræst Jensen. b) J. Nielsen.	
3.	Ungkarl, Gaardmands Christian Andersen i Albæk, født i Sønder, 15. Oktober 1900. Søn af Husmand Hans Christian og Hustru Marie Hansen.	Ugift, Gaardmands-datter, Marie Hansen i Albæk, født i Sønder, 15. Oktober 1900. Datter af Husmand Hans Christian og Hustru Marie Hansen.	Vidner: Gaardmand Hans Christian Andersen, Hustru Marie Hansen, Arbejdsmand Niels Christian Nielsen, Hustru Johanne Marie Jensen.	a) 3. November. 1923. b) 7. November. 23. November. 1923. c) Albæk.	a) Sognepræst Jensen. b) J. Nielsen.	
4.	Ungkarl, Arbejdsmand Rasmus Andersen i Sønder, født i Sønder, 8. Februar 1895. Søn af Husmand Niels Christian og Hustru Marie Hansen.	Ugift, Gaardmands-datter, Marie Hansen i Albæk, født i Sønder, 14. November 1899. Datter af Husmand Niels Christian og Hustru Johanne Marie Jensen.	Vidner: Gaardmand Niels Christian Andersen, Hustru Johanne Marie Jensen, Arbejdsmand Niels Christian Nielsen, Hustru Johanne Marie Jensen.	a) 7. November. 1923. b) 11. November. 1923. c) Albæk.	a) Sognepræst Jensen. b) J. Nielsen.	
5.	Ungkarl, Gaardmand Søren Andersen i Sønder, født i Sønder, 22. August 1900. Søn af Husmand Niels Christian og Hustru Johanne Marie Jensen.	Ugift, Gaardmands-datter, Marie Hansen i Albæk, født i Sønder, 14. November 1899. Datter af Husmand Niels Christian og Hustru Johanne Marie Jensen.	Vidner: Gaardmand Søren Andersen, Hustru Johanne Marie Jensen, Arbejdsmand Niels Christian Nielsen, Hustru Johanne Marie Jensen.	a) 9. November. 1923. b) 11. November. 30. November. 1923. c) Albæk.	a) Sognepræst Jensen. b) J. Nielsen.	

Kirkebog 1892-1926, ægteviiede side 222, nr. 4 for 1923, for Albæk Sogn, Sønderdal Herred, Randers Amt - Rasmus og Kirstine gift 23-11-1923 36

4.	Ungkarl, Arbejdsmand Rasmus Andersen i Sønder, født i Sønder, 8. Februar 1895. Søn af Husmand Niels Christian og Hustru Marie Hansen.	Ugift, Gaardmands-datter, Marie Hansen i Albæk, født i Sønder, 14. November 1899. Datter af Husmand Niels Christian og Hustru Johanne Marie Jensen.	Vidner: Gaardmand Niels Christian Andersen, Hustru Johanne Marie Jensen, Arbejdsmand Niels Christian Nielsen, Hustru Johanne Marie Jensen.	a) 7. November. 1923. b) 11. November. 1923. c) Albæk.	a) Sognepræst Jensen. b) J. Nielsen.	
----	---	---	--	--	---	--

Samme Kirkebog - udklip

Vielsesattest.

Ungkarl, arbejdsmand: Rasmus Laursen Kristensen af Sønder Omild
født den 8. februar 1895 i Langkastrup, Verring Sogn
og ugift, tjenestepige: Kristine Andersen af Vestrup
født den 14. november 1899 i Vestrup, Albæk Sogn
blev ægteviiede i Albæk kirke den 25. november 1923

Attest herred bevidnes på embedts vegne i overensstemmelse med ministerialbogen.

Harridslev, den 27. juni 1959.

A. Sørensen - Thomsen

Nr. 55 A. 4000000 Brevind & Co's forlag. Dansk papir. Småkl. 100. 1959.

Vielsesattest - Privat dokument 2

Historiske begivenheder i Rasmus Laursen Kristensen's liv

1895 – Rasmus Laursen Kristensen blev født den 8. februar 1895

Den første udenlandske bil ankom til København, og den første offentlige filmforvisning fandt sted.

1896 – De Olympiske lege genoptages, efter en pause siden år 393 e.Kr.

1897 – ØK (Østasiatisk Kompagni) oprettes.

1898 - Arbejdsgiverforeningen og Samvirkende Fagforbund blev oprettet.

1900 - 2. juli - Første flyvning med en Zeppelin.

Aalborg-Hadsundbanen etableredes.

1901 - Nobelprisen blev uddelt for første gang.

1. februar - Folketælling i Kongeriget Danmark samt på Grønland og Færøerne. Ifølge optællingen boede der 2.449.540 mennesker i Danmark.

13. april - Den internationale Domstol i Haag oprettes

1902 – Rasmus Laursen Kristensen begyndte i skolen i Langkastrup den 1. april 1902.

Den berømte "Solvognen" fra ældre bronzealder blev fundet under pløjning i Trundholm Mose ved Nykøbing Sjælland.

1903 - 17. december - Brødrene Wright gennemførte historiens første flyvning i en motoriseret flyvemaskine tungere end luften.

1904 - 6. december - Verdens første julemærke blev udsendt. Det skete i Danmark efter idé af postmester Einar Holbøll.

1905 - 7. juni - Norge erklærede opløsningen af unionen med Sverige.

12. september – Københavns Rådhus indvies (blev bygget fra 1892-1905).

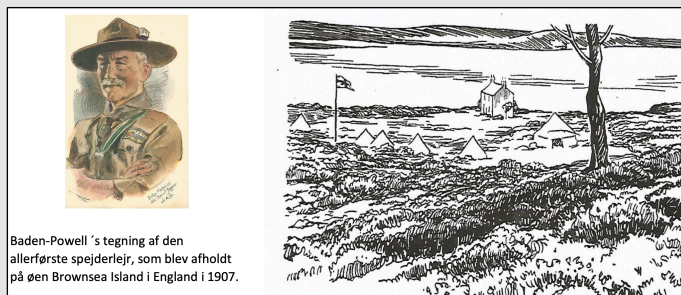
18. november – Den danske Prins Carl blev konge af Norge under navnet Haakon 7.

1906 - 30. januar - Frederik 8. udråbt til dansk konge.

12. september - Jacob Ellehammer foretog den første flyvning i Norden

1907 - 4. maj - Loven om indførelse af metersystemet i Danmark blev vedtaget.

Spejderbevægelsen startede i England.

Baden-Powell's tegning af den allerførste spejderlejr, som blev afholdt på øen Brownsea Island i England i 1907.

Fra Spejderhistorisk Arkiv Vestegnen ²⁷

1908 - 8. september - Tidligere justitsminister, gehejmekonferensråd Peter Alberti meldte sig selv til politiet for bedrageri og falskneri for 15 mio. kr.

1909 – Rasmus Laursen Kristensen blev confirmeret den 12. april 1909.

1910 - 12. januar - Daells Varehus fik sin første postordrebestilling, og datoen regnes som varehusets stiftelsesdag.

21. maj - Danmarks første lov om biler trådte i kraft. Det var tilladt at køre bil fra en halv time før solopgang til en halv time efter. Samtidig blev vægt-afgift indført.

1911 – 25. maj - Københavns Idrætspark indvies.

4. november - *Selandia*, verdens første dieseldrevne skib søsættes fra Burmeister og Wain.

1912 - 15. april - Det "synkefri" *Titanic* forliste i Nordatlanten og tog 1503 liv med sig.

14. maj - Kong Christian den 10. blev konge af Danmark.

1913 - 1. april - Samlebåndet tages i brug af industrien, og den første Ford Model T rullede af samlebåndet.

23. august - Statuen Den lille Havfrue opstilles på Langelinie i København.

1914 – Rasmus Laursen Kristensen blev indkaldt til militærtjeneste den 30. juli 1914, og aftjente værnepligt indtil 13. juli 1915.

28. juli erklærer Østrig-Ungarn Serbien krig, og starter dermed 1. verdenskrig.

1915 - 5. juni - Den 2. juni-grundlov blev underskrevet, bl.a. fik kvinder i Danmark valgret.

1916 - 15. maj-30. september - Sommertid afprøves for første gang i Danmark.

14. december - Ved den første danske folkeafstemning med deltagelse af kvinder stemte 284.000 for at sælge De dansk vestindiske øer til USA, mens 158.000 stemte imod.

1917 – Rasmus Laursen Kristensen og Kristine Andersen fik en søn, Carlo Anton Kristensen, den 5. februar 1917.

31. marts - Danmark afhændte De dansk vestindiske øer til USA for 25 millioner dollars.

1918 - Den spanske syge, en influenza med en særligt ondartet virus, blev årsag til, at mellem 50 og 100 millioner dødsfald verden over, heraf 14.000 i Danmark.

11. november - 1. verdenskrig blev afsluttet.

1919 – 16. januar - Alkoholforbud i USA bliver indført.

fortsættes...

1920 – 10. februar - Ved en folkeafstemning stemte et flertal i Nordslesvig (1. zone eller De Sønderjyske Landsdele) for en genforening med Danmark.
14. marts - Ved en folkeafstemning stemte et flertal i 2. zone (Mellemslesvig) at forblive tysk. Der bliver ingen afstemning i 3. zone (ved Dannevirke). Mellemslesvig, Sydslesvig og Holsten forblev tyske.

1922 - 11. januar - Insulin blev anvendt for første gang på et menneske.
 8. maj - Damhusmordet i København, ét af årtiets kriminelle mysterier.

1923 – Rasmus Laursen Kristensen blev gift med Kristine Andersen den 25. november 1923 i Albæk Kirke, og de flyttede til Sønder Onsild.
 12. oktober - For første gang i Danmark blev der vist talefilm.

1924 – Rasmus Laursen Kristensen og Kristine Andersen fik en datter, Mary Kristensen, den 8. maj 1924.

1. januar - Norges hovedstad Christiania skifter navn til Oslo.

1. januar - Som start på det nye års første dag bliver klokkespillet på Københavns Rådhus ved midnat transmitteret direkte over Danmarks Radio. Det bliver fremover en fast nytårstradition.

1925 – Som en start på det nye års start, blev klokkespillet på Københavns Rådhus ved midnatstid transmitteret direkte over Danmarks Radio, og senere også fjernsyn. Det er nu en fast nytårstradition.

1926 - 1. august - Pressens Radioavis går i luften

1928 – 30. september Alexander Fleming opdager penicillinet.

1929 - 9. januar - Penicillinet blev anvendt for første gang.
 24. oktober - Wall Street-krakket.

1930 - Jetmotoren opfindes af Frank Whittle.

1931 – Rasmus Kristensen og Kristine Andersen fik deres tredje barn, Anne Marie (Mie) Kristensen den 20. april 1931, født på Hobro Sygehus.

1932 - 9. januar - Den østrigske ingeniør Gustav Tauschek fremstillede det første datalager på en magnetromle.

1933 - 1. juni - Nordjysk Udstilling åbnede i Aalborg. Som en del af udstillingen blev Aalborg Tårnet indviet.
 3. december - Christian 10. talte, som den første danske konge, i radioen.

1934 - 3. april - Københavns første S-togs-linje åbnes (Frederiksberg - Vanløse - Nørrebro - Hellerup).

2. august - Adolf Hitler blev tysk Führer og blev dermed både statsoverhoved og rigskansler.

1935 - 14. maj - Den gamle Lillebæltsbro blev indviet.

1937 – Rasmus Laursen Kristensen blev som repræsentant for Det radikale Venstre valgt til sognerådet i Sønder Onsild.

1938 - 29. maj - Aalborg Lufthavn blev indviet.

22. oktober - Verdens første kopimaskine så dagens lys i Astoria, Queens, USA.

1939 - 1. september - 2. verdenskrig begyndte med den tyske invasion af Polen.
 Albert Einstein informerede præsident Franklin D. Roosevelt om muligheden af at lave en atombombe.

1940 – Kristine Andersen føder Rasmus' og Kristine's fjerde barn, Grethe, i Sønder Onsild den 6. juni 1940.

9. april - Danmark og Norge blev besat af tyske styrker under 2. verdenskrig. Den danske regering aftalte en fredspolitik med den tyske besættelsesmagt, og skånedes derfor den danske befolkning mod militære overgreb og ødelæggelser. (Fredsaftalen ophørte i 1943 med Augustoprøret).

1941 - 1. januar - Statsminister Th. Stauning holdt en radiotransmitteret nytårstale til danskerne.

7. december - Japans angreb på Pearl Harbor fik USA til at deltage aktivt i 2. verdenskrig på De Allieredes side.

1942 - 6. januar - Amerikanske styrker blev udstationeret i England.

1943 – Rasmus' moder Maren døde 24. marts 1943 i Langkastrup.

10. marts - Første vellykkede våbenedkastning i Jylland.

(Slutningen af august) - Danskerne var utilfredse med regeringens fredsaftaler med Tyskland, og Augustoprøret startede med demonstrationer og strejker rundt omkring i landet.

29. august - Danmark blev erklæret i undtagelsestilstand og tyskerne afsætte regeringen.

1.-2. oktober - Jagten på de danske jøder blev indledt. Størstedelen, ca. 7.000 blev varskoet om det og flygtede til Sverige, men ca. 500 bliver fanget og deporteret til Theresienstadt, hvor ca. 50 omkommer.

1944 - 4. januar - Kaj Munk, blev henrettet af Gestapo.

1945 - 21. marts - RAF bombede Shellhuset i København. Ved et uheld blev også Den Franske Skole på Frederiksberg, kvarteret omkring den samt en ejendom på Sønder Boulevard bombet.

5. maj - Danmark blev befriet af de allierede, hvilket afsluttede 2. verdenskrig for Danmarks vedkommende. Bornholm blev dog først befriet senere.

6. og 9. august - Atombomberne over Hiroshima og Nagasaki.

24. oktober - Forenede Nationer (FN) grundlagt.

Fra Randers bibliotek/randersbib.dk ²⁸

fortsættes...

1946 - 5. april - Russerne forlader Bornholm, og det sætter endelig punktum for krigen på øen.

1947 - 29. november - FN besluttede at dele det britiske mandatområde i Palæstina i to ligeværdige og selvstændige stater, en beslutning, som endnu ikke er effektueret i 2019.

1948 – Rasmus Laursen Kristensen og Kristine Andersen fejrede sølvbryllup den 25. november 1948.

22. marts - Retskrivningsreformen blev gennemført under navnet *Bekendtgørelse om ændringer i retskrivningen*. Reformen trådte i kraft den 1. april.
1. juni - Rygeforbud i danske biografteatre blev indført ved Justitsministeriets bekendtgørelse af 24. maj 1948. Bekendtgørelsens titel er: *Bekendtgørelse om Forbud mod Tobaksrygning i Biografteatre mv. og trådte i kraft 1. juni 1948*.

1949 – 29. august - Sovjetunionen sprængte sin første atombombe i Kasakhstan.

1950 – Rasmus Laursen Kristensen blev Sognerådsformand i Sønder Onsild.

24. juni - Tropper fra Nordkorea angriber Sydkorea, starten af Koreakrigen.

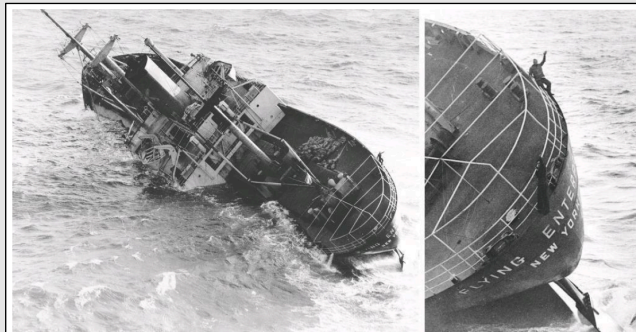
1951 – Rasmus' fader Laurs døde den 11. juni 1951 på Virring alderdomshjem.

9. januar - FN's hovedkvarter i New York, USA, bliver indviet.

2. oktober - Et meteornedslag ved Aarhus finder sted i Riis Skov.

1952 - 10. januar - Kaptajn Kurt Carlsens skæve skib, det amerikanske *Flying Enterprise* synker i den Engelske kanal efter at have drevet rundt i 13 døgn, med svær slagside efter en storm.

3. oktober - Storbritanniens første atombombeforsøg ved Monte Bello Islands ud for Australiens nordvestlige kyst.

Kurt Carlsen klatrer sig vinkende til agterenden af Flying Enterprise.
Fotografi fra 8.1.1952.

Polfoto.

Fra Den Store Danske/denstoredanske.lex.dk

1953 - 27. januar - Brændselsrationeringen i Danmark blev ophævet.

5. juni - Danmark får ny grundlov.

1954 - 15. november - Den første polarflyrute åbner med afgang fra København til Los Angeles.

1955 – Rasmus Laursen Kristensen fyldte 60 år den 8. februar 1955.

Samme dag erstattede Bogstavet Å det hidtil anvendte dobbelt-A (AA).

14. maj - TV-senderne Gladsaxesenderen og Sønder Højrup-senderen (Fyn) blev sat i drift.

15. december - Jens Olsens Verdensur sættes i gang af Kong Frederik 9. og Jens Olsens yngste barnebarn Birgit.

Danmarks første IT-virksomhed Regnecentralen blev dannet.

1956 – I foråret 1956 opstod der en omfattende arbejdskamp. Arbejderne krævede arbejdstiden nedsat fra 48 til 44 timer.

23. oktober - Opstanden i Ungarn blev indledt.

1957 - Danmarks første datamat DASK kom til verden.

14. maj - Folketingsvalg i Danmark. H.C. Hansen (S) fortsatte som statsminister, men efter et mindre socialdemokratisk mandattab kom Det Radikale Venstre og Danmarks Retsforbund nu med i regering.

4. oktober - Opsendelse af den første kunstige satellit, Sputnik 1, af Sovjet.

1958 - 1. januar - Rom-traktaten trådte i kraft, og dannede de Europæiske Økonomiske Fællesskaber (EF)

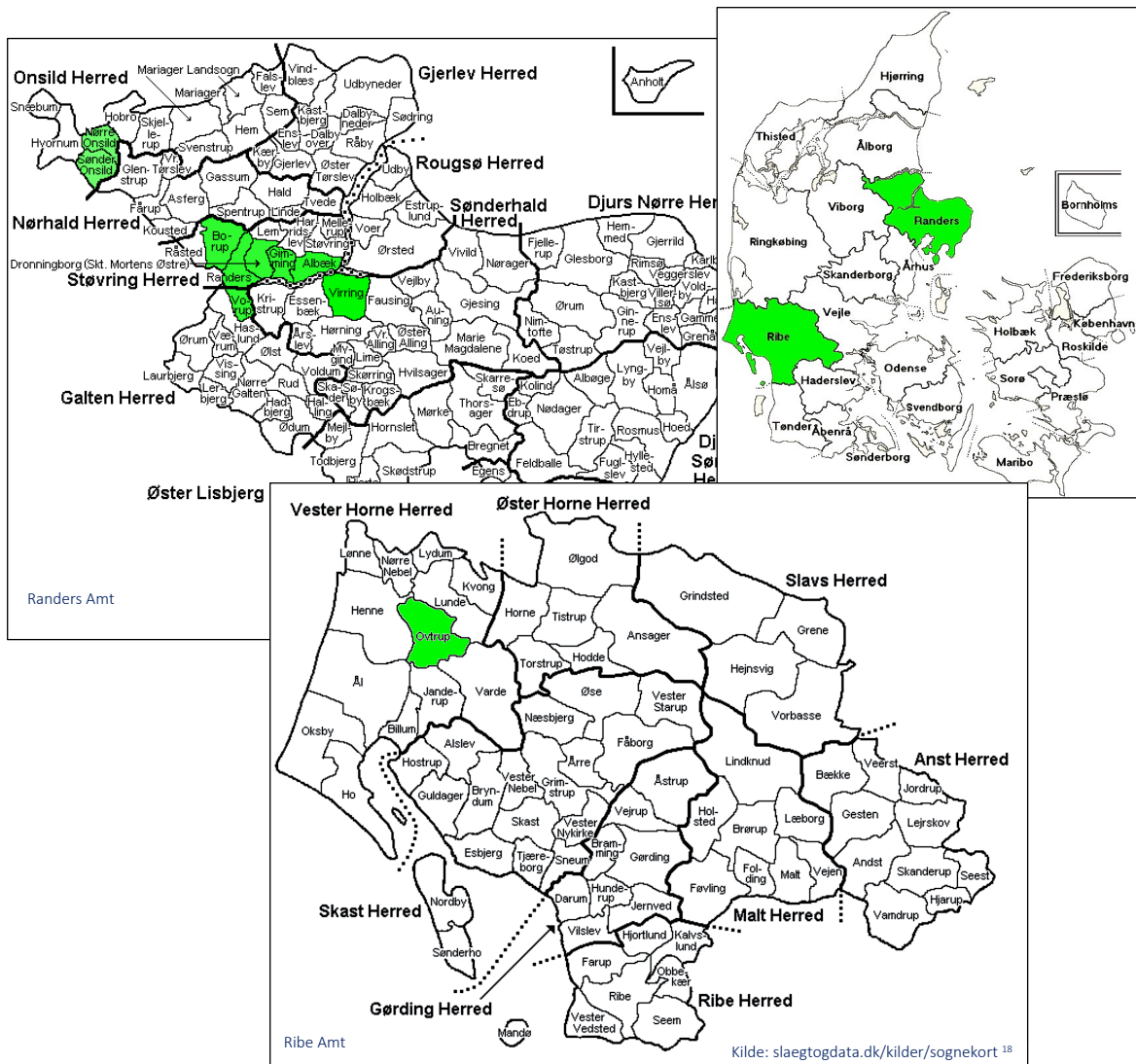
1959 – Rasmus Laursen Kristensen døde den 12. juni 1959.

1. januar - Cubas præsident Fulgencio Batista styrtes af Fidel Castro.

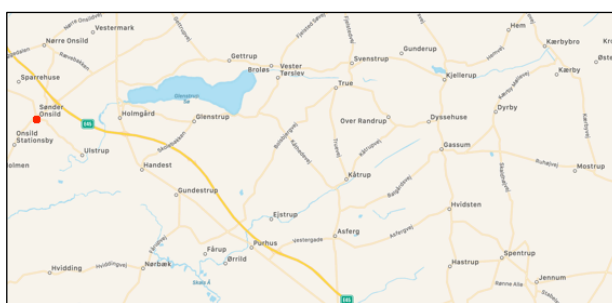
2. januar - Verdens første vellykkede rumsonde, Luna 1, blev opsendt fra Sovjetunionen. Dagen regnes stadig for starten på rumalderen.

Kilde: mest Wikipedia

Randers og Ribe Amter, Herreder og Sogne

Kilde: slaetogdata.dk/kilder/sognekort¹⁸

Rasmus Laursen Kristensen blev født den 8. februar 1895 i Langkastrup, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt, og har haft ophold følgende steder:

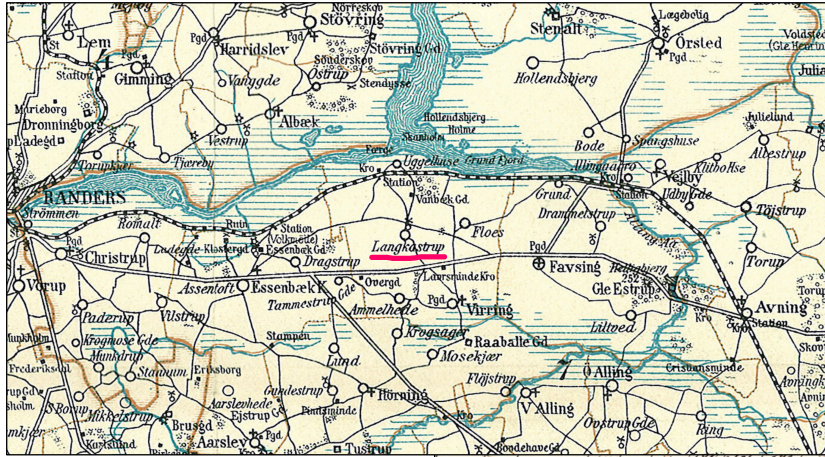
- 1895–1906 – Langkastrup, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.
- 1906–1909 – Ukendt.
- 1909–1911 – Langkastrup, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.
- 1911–1914 – Ukendt.
- 1914–1915 – Randers Købstad og Amt (soldat).
- 1915–1917 – Tjærby, Gimming Sogn, Støvring Herred, Randers Amt.
- 1917–1918 – Helsted, Enghøj Sogn, Støvring Herred, Ålborg Amt.
- 1918–1922 – Skyhede, Oustrup Sogn, Vester Horne Herred, Ribe Amt.
- 1922–1923 – Højslet gård, Borup Sogn, Støvring Herred, Randers Amt.
- 1922–1959 – Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt.

(se røde markeringer)

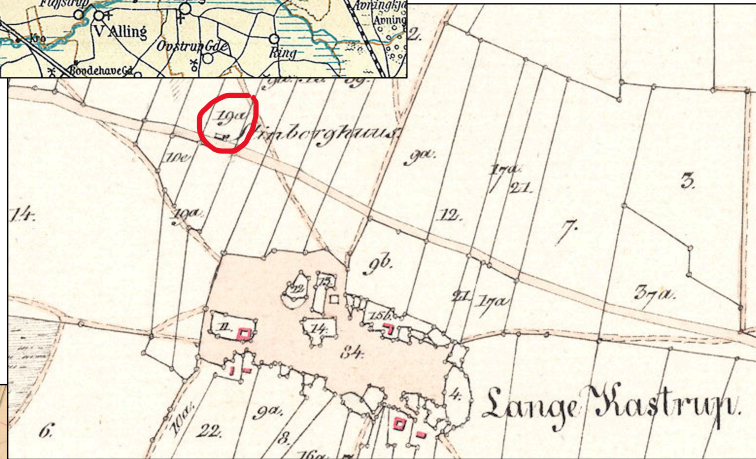
Kilde: Apple-kortapp fra computeren¹⁹

Langkastrup – oversigts- & matrikelkort og luftfoto

^ Kort med Sønderhal Herred, 1900, Fra Krymmel.dk ²³

V > Matrikelkort 1900 og 1934 Fra gst.dk ²²

^ Nyere luftfoto fra Krak ²⁰

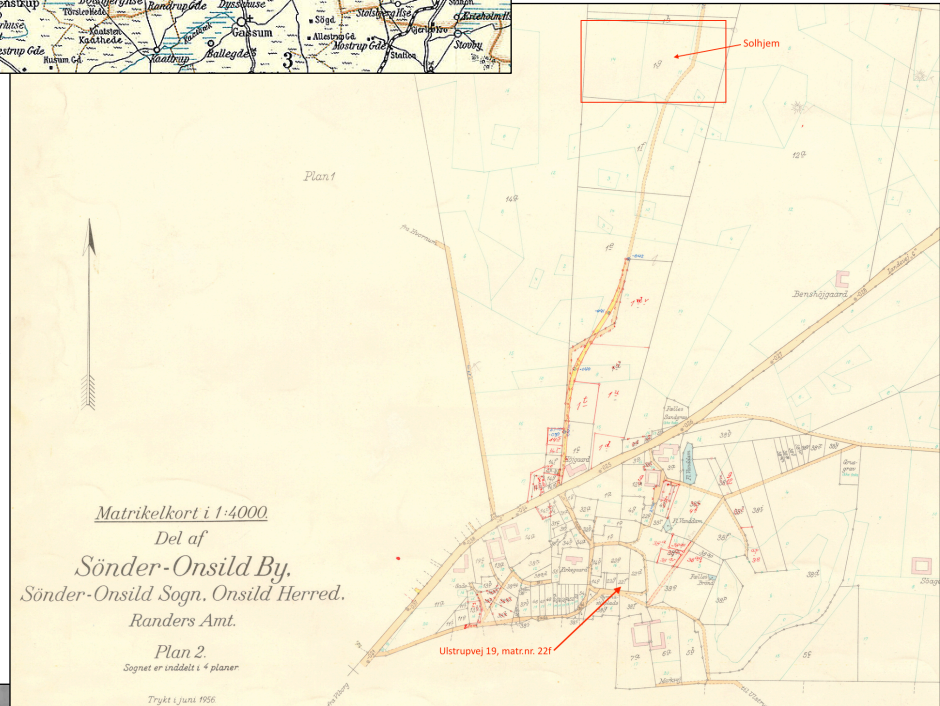

< Barndomshjemmet i Langkastrup Fra Kb.dk/luftfoto fra 1959 taget af Sylvest Jensen ³⁰

Sønder Onsild – oversigts- & matrikelkort og luftfoto

^ Kort med Onsild Herred, 1900, Fra Krymmel.dk ²³

v > Matrikelkort 1956
Fra gst.dk ²²

Luftfoto fra 1954 - Krak ²⁰

Efter Rasmus' død solgte Kristine Solhjem til deres datter Grethe og Knud Stevnhoved, der blev gift den 14. november 1959 i Sønder Onsild Kirke. De boede og drev landbrug på Solhjem i 27 år, hvorefter Solhjem blev eksproberet, da en ny motorvej skulle gå lige netop der, hvor Solhjem lå.

Solhjem i 1950'erne - Privat foto ²

20 jan 1988

Faldt for motorvej

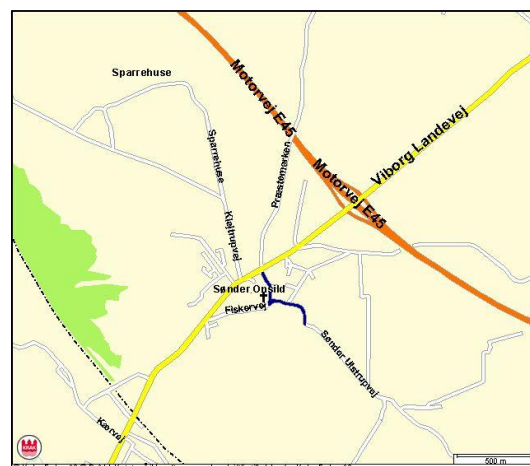
Den første af fire ejendomme på strækningen fra Handest til Hørby, er nu faldet for den kommende motorvej, der skal gå fra Handest i syd til Aarestrup i nord. Grethe og Knud Stevnhoved kunne i sidste uge blot se på, at deres hjem gemmes 28 år, ejendommen Præstemarken 11 i Onsild, blev revet ned. Det er iøvrigt Grethes barndomshjem. De øvrige ejendomme, der må vige for motorvejen, er Benedikt Aagaard Sørensens ejendom, Hørbygårdvej 2, Jens Jacob Olesens ejendom, Skivevej 95, og Agnete Højgaards ejendom, Viborglandevej 7. På billedet kan Knud Stevnhoved blot se på, at bygningerne rives ned.

Nøjagtig der, hvor motorvej E45 krydser Præstemarken, lå Solhjem, Præstemarken nr. 11, 9500 Hobro, matr.nr. 1 g, der blev opført i 1916 og har været i familiens eje siden 1923
Fra Krak Kort ²⁰

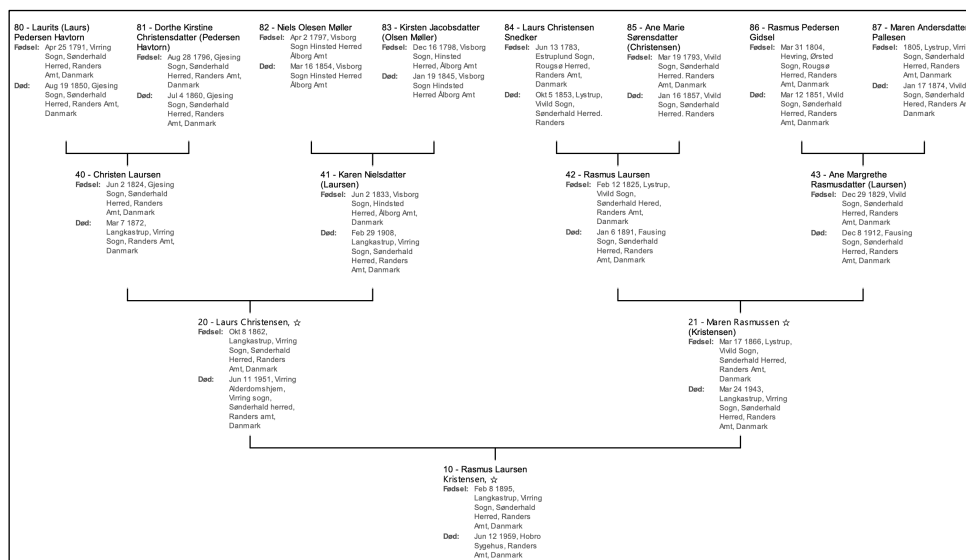
^ Knud og Grethe foran deres hjem, Solhjem, der blev eksproberet.

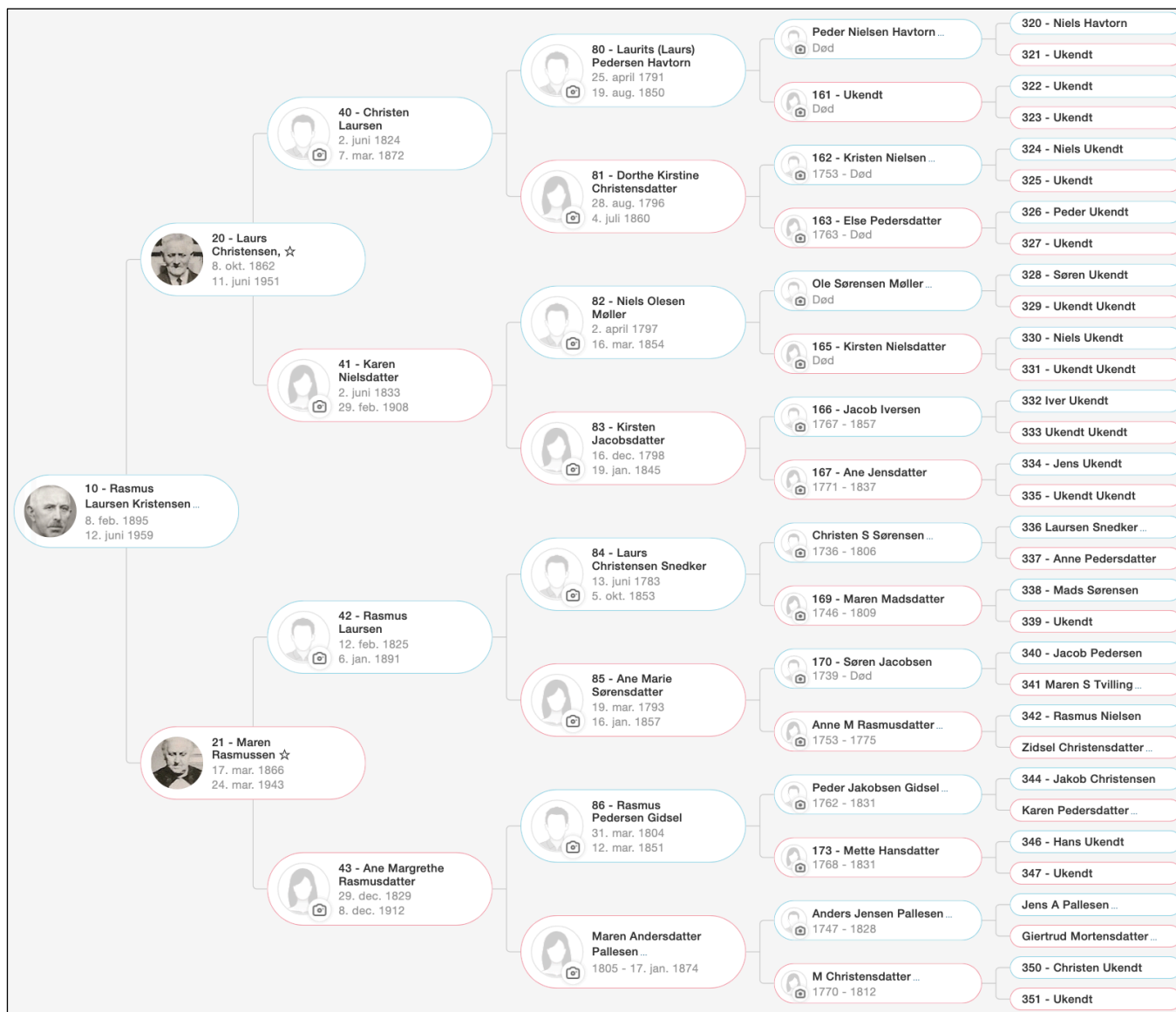
< Knud viser, det triste syn af nedrivningen, 20-01-1988

Privat avisudklip fra ukendt avis ²

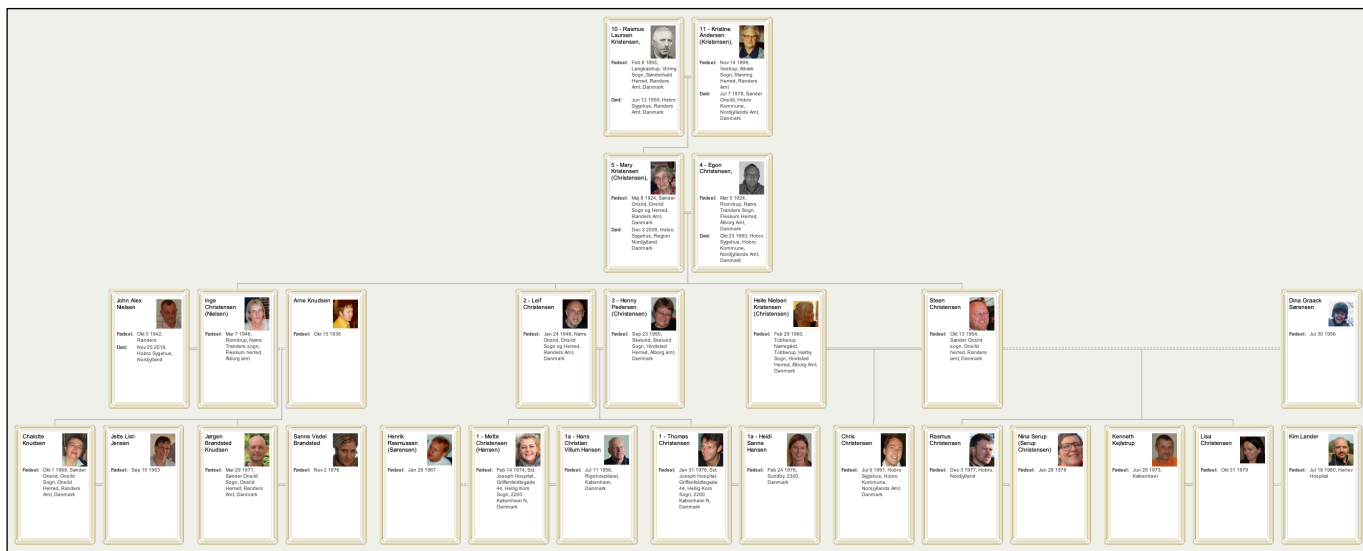

- Kilder:
- ¹ Personlig overleveringer af Kirstine Andersen (11), Grethe Stevnhoved, Mary Kristensen (5), Egon Christensen (4) samt Jens Nørgaard.
  - ² Private foto, attester, papirer og andre arkiver mv., som er taget og samlet af Kirstine Andersen (11), Mary Kristensen (5) Grethe Stevnhoved, Ulla Stevnhoved samt Hanne Stevnhoven og siden er gået i arv.
  - ³ Arkivalieronline.dk – særligt kirkebøger, lægdruller og folketællinger:
    - ^{3a} Kirkebog 1892-1897, fødte Mandkøn, side 23, nr. 3 for 1895, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.
    - ^{3b} Folketællingen af 1. februar 1901 for Langkastrup, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.
    - ^{3c} Folketællingen af 1. februar 1906 for Langkastrup, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.
    - ^{3d} Kirkebog 1907-1918, konfirmerede drenge, side 204, nr. 5 for 1909, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.
    - ^{3e} Folketællingen af 1. februar 1911 for Langkastrup, Virring Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.
    - ^{3f} Lægdrulle, 4. udskrivningskreds, 1859-1931, for henholdsvis Virring, Randers og Onsild.
    - ^{3g} Folketællingen af 1. februar 1916 for Tjærby, Gimming Sogn, Støvring Herred, Randers Amt.
    - ^{3h} Kirkebog 1892-1926, ægteviiede side 222, nr. 4 for 1923, for Albæk Sogn, Sønderhald Herred, Randers Amt.
    - ³ⁱ Realregister 1916-1955 nr. 94 for Onsild II B49D SP 140.
    - ^{3j} Folketællingen af 5. november 1925 for Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt.
    - ^{3k} Folketælling af 5. november 1930 for Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt.
    - ^{3l} Kirkebog 1918-1941, konfirmerede piger, side 189, nr. 6 for 1938, Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt.
    - ^{3m} Folketælling af 5. november 1940 for Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt.
    - ³ⁿ Kirkebog 1950-1970, døde mandkøn, side 234 nr. 0 for 1959, Sønder Onsild Sogn, Onsild Herred, Randers Amt.
  - ⁴ Arkiv.dk – Sønderhald Egnsarkiv.
  - ⁵ Topograf Chr. Heilskov's samling/Arkiv.dk
  - ⁶ Gunnar Vestergaard's samling/Arkiv.dk
  - ⁷ Forsvaret.dk.
  - ⁸ Personlig overlevering af Jens Nørgaard, søn af Ernst Nørgård, der var vejmand i Sønder Onsild.
  - ⁹ Nyblig.dk.
  - ¹⁰ Aastruparkiv.dk.
  - ¹¹ Historielab.dk.
  - ¹² Onsild Lokalhistorie.dk.
  - ¹³ Nordjyske Avisarkiv:
    - ^{13a} Morsø Folkeblad.
    - ^{13b} Nordjyske.dk.
  - ¹⁴ Kilde: Faktalink.dk – af cand.mag. i historie Jakob Heuseler.
  - ¹⁵ 4. maj Avisen, udgivet af Hobro Kommune 1995 i anledningen af 50 år dagen for befrielsen af Danmark.
  - ¹⁶ Danmarkshistorien.dk.
  - ¹⁷ Dk-gravsten.dk.
  - ¹⁸ Slægtogdata.dk/kilde/Sognekort.
  - ¹⁹ Apple-kortapp fra computeren.
  - ²⁰ Kraks Kort.
  - ²¹ MyHeritage.
  - ²² Gst.dk – Geodatastyrelsen.
  - ²³ Krymmel.dk.
  - ²⁴ Billions Graves
  - ²⁵ Politiets registerblade.dk.
  - ²⁶ Djursslaegt.dk/gravsten.
  - ²⁷ Spejderhistorisk Arkiv Vestegnen.
  - ²⁸ Randers bibliotek/Randersbib.dk.
  - ²⁹ Den Store Danske/denstoredanske.lex.dk.
  - ³⁰ Kongelige bibliotek/kb.dk – luftfoto taget af Sylvest Jensen.

Aner til Rasmus, 3 generationer - Fra MyHeritage ²¹

Aner til Rasmus, 6 generationer – Fra MyHeritage ²¹

Efterkommere (til oldebørn) til Rasmus via datteren Mary – Fra MyHeritage ²¹

Efterslægtstavle for forældrene

Laurs Kristensen (20) og Maren Rasmussen (21)

Karen, Maren med Magda bagved, Peter, Ane og Laurs fotograferet på gårdspladsen ca. 1922 – Privat foto ²

Børn

- 1) Kristen Laursen Kristensen
- 2) Kirsten Marie Kristensen (død som spæd)
- 3) Rasmus Laursen Kristensen
- 4) Karen Kirstine Marie Kristensen (død som barn)
- 5) Ane Margrethe Kristensen (død som spæd)
- 6) Karen Jensine Kristensen
- 7) Ane Margrethe Kristensen (Grethe)
- 8) Niels Peter Laursen Kristensen (Peter)
- 9) Unavngivet Dreng (dødfødt)
- 10) Magdalene Kristensen (Magda)

1) tjenestekarl, bestyrer og arbejdsmand

Kristen Laursen Kristensen

* 05-05-1891

Fausing, Sønderhald, Randers

† 28-02-1972

Ukendt

gift med
1950

tjenestepige, bestyrer og husmoder

Petra Kristensen

* 08-05-1900

Ukendt

+

Ukendt

Børn: Ingen

Kristen og Petra med Mary, Steen og Leif foran, Vejle, 1957 – Privat foto ²

2)

Kirsten Marie Kristensen

* 23-09-1893

Langkastrup, Viring, Sønderhald, Randers

† 17-04-1894

Langkastrup, Sønderhald, Randers

død ½ år gammel

3) tjenestekarl, statshusmand og sognerådsformand

Rasmus Laursen Kristensen (10)

* 08-02-1895

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

† 12-06-1959

Hobro Sygehus, Onsild, Randers

gift med
25-11-1923
Albæk Kirke

tjenestepige, syerske og husmoder

Kristine Andersen (11)

* 14-11-1899

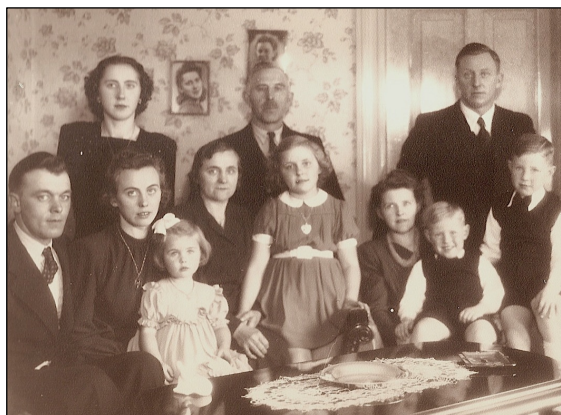
Vestrup, Albæk, Støvring, Randers

† 07-07-1978

Hobro Sygehus, Nordjylland

Børn:

- 1) Carlo Anton Kristensen
- 2) Mary Kristensen
- 3) Anna Marie Kristensen (Mie)
- 4) Grethe Kristensen

Rasmus' og Kristine's sølvbryllup 25-11-1923
fra venstre Egon, Mary med Inge og bagved Mie, Kristine, Rasmus
med Grethe, Ellen med Kurt og Carl Erik og Carlo

4)

Karen Kirstine Marie Kristensen

* 12-05-1897

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

† 12-08-1900

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

død 3 mdr. gammel

5)

Ane Margrethe Kristensen

* 14-11-1899

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

† 24-05-1901

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

død 1½ år gammel

6) husmoder

Karen Jensine Kristensen

* 10-10-1901

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

† 22-11-1946

Begravet på Bispebjerg Kirkegård, København

gift med

mejerist

Daniel Peter Rønnow

* 04-03-1894

Haurbak, Vinderslev, Lysgård, Viborg

† 25-03-1954

Bispebjerg Kirkegård, København

Deres børn:

- 1) Jørgen Rønnow

Gravsten fra Bispebjerg Kirkegård
(Anne-Lise er svigerdatteren)
fra Billions Graves 24 – fotograf, Dennis M, 2104

Kristine, Rasmus, Karen og Peter Rønnow foran er det
Minna, Jørgen og Mie, Solhjem 1937

Registerblad. Udfærdiget den 24/2 20	
Fulde Navn	Rønnow Daniel Peter
Livsstilling For Hustruens Vedkommende For Tjenestens Vedkommende	Højesteret Særlige Bemaerkninger
Fødested	Vinderslev Alder 29 1/2
Ægteskabelig Stilling	
Hustruens Fulde Navn og Fødested Særlige Bemaerkninger	
Børn	
Meldt Bopæl	For hustru og senere Tjeneste. I hustru Tjeneste de om. For Lagmand: hos hvem de have Lege.
Aar Dag Gæde, M., Bæge og øg 20 1/2 Sønderjylland 113	15 21 Odtr.

Fra Politiets Registerblade, 28-02-1920²⁵

7) husassistent og husmoder

Ane Margrethe Kristensen (Grethe)

* 08-06-1904

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

† 26-02-1978

Ørsted, Rougsø, Randers

gift med
14-02-1929
Virring Kirke

tjenestekarl og statshusmand

Arne Karl Kristensen

* 04-01-1908

Romalt, Kristrup, Sønderhald, Randers

25-11-1976

Ørsted, Rougsø, Randers

Deres børn:

- 1) Ester Kristensen
- 2) Gerda Kristensen
- 3) Margit Kristensen (Gitte)
- 4) Eva Margrethe Kristensen
- 5) Else Kristensen (tvilling til 6 – død som spæd)
- 6) Knud Erik Kristensen (tvilling til 5 – død som spæd)
- 7) Karen Elisabeth Kristensen

Gravsten fra Ørsted Kirkegård – Fra djursslaegt.dk/gravsten/ ²⁶Arne Karl Kristensen, form. 1950
Privat foto ²Bagerst fra v. - Laurs, Grethe, Magda, Karen, Peter Rønno og Arne
Midten fra v. - Ester og Maren
Foran fra v. - Kristen med Henning, Gitte, Jørgen, Eva, Gerda og Ella
Langkastrup, 1937 – Privat foto ²

8) tjenestekarl, arbejdsmand og fabriksarbejder

Niels Peter Laursen Kristensen (Peter)

* 17-05-1906

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

† 26-08-1978

Greve, Tune, Roskilde

gift med
16-02-1930
København

husmoder

Anna Elsebeth Have (Elsebeth)

19-08-1906

Ukendt

† ??-04-1997

Greve, Tune, Roskilde

Deres børn:

- 1) Lizzie Elsebeth Have Kristensen

Elsebeth's og Peter's bryllup
16. februar 1930 – Privat foto ²Elsebeth's og Peter's sølvbryllup, 16. februar 1955
Fra venstre, Elsebeth med barnebarnet Gerd, datteren Lizzie og Peter – Privat foto ²

9)

Unavngivet

* 24-02-1909

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

† 24-02-1909

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

dødfødt

10) husassistent, husmoder

Magdalene Kristensen (Magda)

* 07-08-1911

Langkastrup, Virring, Sønderhald, Randers

† 18-04-1988

Bønnerup, Hemmed,

Djurs Nørre, Randers

gift med

28-09-1930

Virring Kirke

arbejdsmand og avlsmedhjælper

Regnar Christensen

* 09-03-1904

Mariager Landsogn, Onsild, Randers

† 24-12-1975

Bønnerup, Hemmed,

Djurs Nørre, Randers

Deres børn:

- 1) Minna G. Christensen
- 2) Ella Christensen
- 3) Henning Christensen
- 4) Ragnhild Christensen
- 5) Jens Christian Christensen
- 6) Niels Erik Christensen

Gravsten fra Hemmed Kirkegård – Fra djurslaegt.dk ²⁶

forlovet med

Landbrugsmedhjælper og arbejdsmand

Edvard Sørensen

* 20-08-1912

Emmelev, Rimsø, Djurs Nørre, Randers

† ??-05-1984

Bønnerup, Hemmed

Djurs Nørre, Randers

Bagerst fra v.: Laurs, Grethe, Magda, Karen, Peter Rønnov, Arne.

Midten fra v.: Ester og Maren.

Foran fra v.: Kristen med Henning, Gitte, Jørgen, Eva, Gerda og Ella.

Langkastrup 1937 - Privat foto ²Edvard Sørensen og Magda Christensen
Slægtsfesten 22-05-1982 i Hvilsager Forsamlingshud
Privat foto ²

Det kan anbefales at se yderligere oplysninger om efterkommere i:

Optegnelser Over Efterkommere Efter Maren & Laurs Kristensen, Langkastrup

af Mary og Egon Christensen, 1978.

